

DOMOVINA

Upravištvo „Domovine“ v Ljubljani, Knafljeva ulica 5
Uredništvo „Domovine“, Knafljeva ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrtletno 9 Din, polletno 18 Din, celoletno 36 Din; za inozemstvo razen Amerike: četrtletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din; Amerika letno 1 dolar. — Račun poštne hranilnice, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

Industrijska zaščita in kmet

Posledice prekomerne industrijske zaščite so za kmeta vedno hujše. Dočim je tožil doslej le kmet, se oglašajo sedaj tudi drugi poznavalci kmetijskih razmer, ki niso neposredno prizadeti, vendar pa jim moramo priznati baš zaradi njihovega znanja in neodvisnosti pravično sodbo:

Nedavno tega je govoril dr. Stjepan Postić, profesor kmetijske visoke šole v Zagrebu, o krizi kmetovanja. Primerjajoč predvojne in današnje cene kmetijskih pridelkov in vsakdanjih potrebščin je dognal, da so padle cene vsem kmetijskim pridelkom pod predvojno višino, cene vsakdanjih potrebščin se pa drže na dvakratni do trikratni predvojni višini. Le sol ima isto ceno kakor pred vojno. Denar, vložen v kmetijstvo, se obrestuje komaj z 0,32 ali z 1/3 odstotka, dočim vržejo delnice industrijskih podjetij kljub dragim kreditom še vedno 10 in še več odstotkov obresti. Profesor Postić si postavlja pri tem edino možno vprašanje: Zakaj kmet kljub toliki izgubi ne opusti kmetovanja? Kmet obdeluje zemljo morda le, da zaposli svojo in svoje družine moč, ki je z zemljo zrastle. Kmet ni le gospodar svoje zemlje, temveč obenem tudi njen suženj.

Besede odličnega strokovnjaka silijo kmeta k razmišljanju. Res ni prav, da donša kapital, vložen v zemljo, le 1/3 odstotka obresti, dočim priznavajo denarju, vloženemu v industrijo, upravičenost 10 ali še več odstotkov obresti. Če pomislimo, da je treba še za ta delec odstotka obresti hudega, 10 do 16urnega dela vseh članov kmetije, vidimo, da je zašel kmet daleč nazaj.

Kakšen pomen pa še ima za kmeta lastniška pravica do zemlje, ki le zaposluje narodovo moč in ne donša lastniku skoro nikakih koristi? Vsakemu drugemu poklicu prizna družba pravico do proizvodnih stroškov in še do nekega dobička. Če pa pričneš računati pridelovalne stroške za kmetijske proizvode, ti pričnejo od vseh strani takoj oporekati, češ, da za kmetijske pridelke ne kaže tako računati, ker kmet dela sam s svojo družino, ki jo mora tako in tako oblačiti in preživljati. «Kam pa pridemo, če bo kmet računal vsako stopinjo!» se čudijo, pri tem pa priznajo to pravico vsem drugim poklicem.

Če toži kmet, da je srajca danes trikrat dražja kakor pred vojno, pšenica pa cenejša, takoj oporekajo, da se v eni srajci pridela mnogo stotov pšenice in da znaša tako obremenitev pridelovalnih stroškov na obleki pri tolikih stotih le nekaj tisočink odstotka pridelovalnih stroškov, kar sploh ne pride v poštev. «Plugi so silno dragi! foži drugi kmet. Takoj imajo pripravljen odgovor, da traja plug dvajset let. Če razdelite kupno vsoto za plug na dvajset delov, vidite, da je vsakoletna obremenitev pridelovalnih stroškov na račun pluga zelo mala. Takemu načinu počasnega odplačevanja denarja, vloženega v kak predmet, zemljišče ali podjetje, pravimo amortizacija in rečemo v našem primeru, da se plug v dvajsetih letih amortizira — po našem bi rekli: Plug se je izplačal.

Učeni gospodje, ki ugovarjajo na ta način kmetovim tožbam, nimajo prav. Njihovi računi so sicer po številkah pravilni, pozabljajo pa, da

se more računati amortizacija le tedaj, če se predvideva, da bo dohodek podjetja tak, da bo amortizacija sploh mogoča. Pri nerentabilnem kmetijstvu pa o kaki amortizaciji sploh ni govora in je tako vsak denar, vložen v kmetijstvo, le izguba.

Prav zaradi tega se tako bridko občuti previsoka carinska zaščita industrije. Zagovornik industrijske zaščite pri nas je rekel zadnjič, da naj kmet vendar pomisli, da porabijo industrijski delavci za celi dve milijardi Din živil. Čast milijardam! Resnici na ljubo pa je treba povedati, da predstavljata ti dve milijardi komaj stoti del vrednosti naših kmetijskih pridelkov. Ko do-

kažeš po vrsti, da njihove številke lažejo, in terjaš od njih opustitev zahteve po previsoki zaščitni carini, pa ti imajo pri roki drugi nasvet: «Bodite pametni, pa ne silite pocenitev naših proizvodov, temveč napnite vse sile, da dosežete sami višje cene tudi za svoje blago z ugodnimi mednarodnimi zvezami in pospeševanjem izvoza!»

Silno zapeljiva je ta beseda, a je prav tako nesmiselna kakor vse prejšnje. Izvoz smo pospeševali le tako, da smo bili cenejši kakor konkurenca, kakor je pač to načelo vse trgovine. Pa tudi doma — če bi sploh mogli — bi zelo slabo odrezali s povišanjem cen pridelkom, ker bi podražitev živil imela za posledico le še višje cene vseh izdelkov, ki jih mora kmet kupovati. Kmet je za odpravo prekomerne industrijske zaščite, da se reši iz sedanjega nepovoljnega stanja.

Skrbimo za potrebno gnojenje vinogradov

Naši vinogradi so začeli močno pešati. Vzrok tiči deloma v ostarelosti trt, deloma v pomanjkanju potrebnega gnoja. Vinska trta potrebuje močnega in rednega gnojenja, ako naj daje primerne dohodke. Seveda ji je treba tudi sicer dobre střežbe in varstva proti boleznim in raznim škodljivcem. Vendar je dobro gnojenje glavno vprašanje. Kdor trtam redno in dobro gnoji, ta ima tudi bolj zdrave in rodovitne trte. Tako trsje je veselje pogledati. Resnica je, da se take trte veliko bolj upirajo tudi raznim boleznim.

Po lanskim dobri letini je ostala zemlja izdelana. Potrebno je, da ji to nadomestimo, kar smo ji odvzeli. Najbolj ji pomagamo do potrebne moči s hlevskim gnojenjem, za katerega je še zmeraj čas. Glavno je, da ga imamo. Kdor pravilno gnoji, gnoji s hlevskim gnojem vsaka tri ali štiri leta. Če je malo gnoja, vinograd je pa velik, lahko vinograd razdelimo v tri ali štiri dele, tako da pride vsako leto en del na vrsto. Razen tega si moramo pomagati tudi z umetnimi gnojili. Če imamo premalo gnoja ali pa preslab gnoj, si moramo tudi v letih hlevskega gnojenja pomagati z umetnimi gnojili, kajti vinska trta hoče dosti gnoja, da nam daje povoljne dohodke.

Namesto hlevskega gnoja nam prav dobro služi tudi dobro predelan kompost, ki bi ga moral pripravljati vsak vinogradnik brez izjeme. To gnojilo je najcenejše. Kaže ga pridelovati tudi v vinogradu samem, posebno če je od rok.

Izmed umetnih gnojil moramo jemati vse tri vrste, namreč apneni dušik, Thomasovo žlindro in kalijevo sol. Namesto Thomasove žlindre vzamemo lahko tudi superfosfat, vendar ga moramo posebej trositi, dočim prej našeta gnojila lahko skupaj mešamo in skupaj trosimo. Z umetnimi gnojili gnojimo pred prvo kopjo in je sedaj še čas, da jih nabavimo.

Za en oral vinograda potrebujemo 150 kg apnenega dušika, 200 kg Thomasove žlindre in 150 kg kalijeve soli, skupaj 500 kg. Danes jemljemo namesto teh gnojil tudi nitrofoskal sam, in sicer v ravno tej količini, torej tudi po 500 kg za en oral. Stroški gnojenja znašajo v enem in drugem primeru do 900 Din. Gnojenje z nitrofoskalom je v toliko enostavnejše, ker ni treba raznih gnojil šele mešati, ampak ga je naravnost raztrositi in podkopati.

Vinska trta potrebuje moči, zato ji dajmo, kar je potrebno, da nam bo lahko rodila!

Proti strupenim jezikom

Iz posebnega dela jugoslovenskega kazenskega prava

Med najbolj pogosta kazniva dejanja v našem narodu spada gotovo razžaljenje časti, ker ljudje pač v svojem temperamentu ne znajo dovolj brzdati jezika.

Razžaljenje časti

Je napad na čast druge osebe, ki se pokaže v tem, da kdo namerno in protipravno izrazi, da druge osebe sploh ne spoštuje, ali da jo ne spoštuje v zadostni meri.

Zakon pozna več vrst takih žalitev in določa tudi različne kazni. Kdor drugega razžali, se kaznuje z zaporom do enega leta ali v denarju do 10.000 Din. O takih žalitvah razpravlja in sodi sresko (okrajno) sodišče. Če pa je taka žalitev javna, sodi o njej okrajno sodišče ter se kaznuje z zaporom do petih let.

Kdor ruši z izrekanjem ali raznašanjem osebnih ali domačih razmer druge osebe ali mir te osebe, se kaznuje z zaporom do šestih mesecev ali v denarju do 5000 Din.

Dobesedno je bila v naš kazenski zakonik sprejeta iz načrta za skupen avstrijsko-nemški kazenski zakonik naslednja določba: Kdor očita komu z namero, da bi ga izpostavil preziranju, kaznivo dejanje ali da je bil zbog tega obsojen, ali to priobči drugemu, najsi je sodba in kazni, določena zaradi tega dejanja, prestana, zastarana, odpuščena ali je prestala zbog pogojne obsodbe, odnosno najsi je pravica do kazenskega pregona zastarana ali je bila z amnestijo uničena, se kaznuje z zaporom do šestih mesecev ali v denarju do 5000 Din.

Postopanje zaradi razžalitve časti se uvede na zasebno tožbo, in sicer le takrat, če je zasebni tožitelj vložil tožbo v roku treh mesecev od dne, ko je doznal za storjeno kaznivo razžalitev in za storilca. Postopanje se začne zoper vse udeležence tudi takrat, kadar je bila vložena tožba zoper enega izmed njih. Tako zasebno tožbo lahko umakne tožitelj vse dotlej, dokler ni glavna razprava zaključena. Z odstopom od zasebne tožbe zoper enega izmed udeležencev se ustavi postopanje tudi zoper ostale.

Če je dal kdo z nedostojnim nastopanjem ali kaznivim dejanjem neposredno povod drugemu, da ga je razžalil, se sme razžalilec oprostiti vsake kazni. Če je razžaljenec razžalitev vrnil, sme sodišče obe stranki ali eno izmed njih kaznovati ali pa oprostiti vsake kazni.

Mogoče prav tako pogoste kot žalitve časti so pri nas

klevete.

Kdor izreka ali raznaša o kom karkoli neresničnega, kar utegne škodovati njegovi časti, dobremu imenu ali gospodarskemu kreditu, se kaznuje kot klevtnik z zaporom najmanj petnajstih dni. Kdor stori to javno, se kaznuje z zaporom najmanj treh mesecev.

O obeh primerih obsodi sodišče klevetnika tudi na denarno kazen. Če je meril klevetnik s posebnim namenom na to, da bi uničil dobro ime ali gospodarski kredit oklevetane osebe, se kaznuje s strogim zaporom najmanj šestih mesecev in v denarju.

Klevetnika ni kaznovati, če je bil v opravičevalni zmoti, zbog katere je mislil, da je resnica, kar izreka ali raznaša.

Klevetniku, ki izjavi pred sodiščem, da ni resnica ono, kar je izrekel, in ki kleveto prekliče, sme sodišče omiliti kazen po svobodni oceni. V tem primeru sme sodišče odrediti, da se sodba ob klevetnikovih stroških objavi.

Kdor kritizira znanstvena, umetniška, strokovnjaška in obrtna dela ali dá pojasnilo zaradi izvršitve kašne dolžnosti ali pravice ali zaradi obrambe kakšne pravice ali zaradi zaščite opravičenih koristi, kolikor so te pretežnejše kot oškodovana korist oklevetane osebe; ali kdor opomeni ali ukori kot višji svojega podrejenca

ali stori v službi prijavo ali odda kot uradnik mnenje o kakšni stvari, pa pri tem koga razžali, se kaznuje zbog te razžalitve samo, če se ugotovi iz načina izražanja ali iz drugih okoliščin, ob katerih se je razžalitev storila, njegova namera, razžaliti izvestno osebo.

Tako razžalitev časti kakor kleveta se kaznujeta celo takrat, če sta izvršeni napram že pokojni osebi.

Če obdolženec dokaže resničnost svoje trditve, ga ni kaznovati kot klevetnika, sme pa se kaznovati zaradi razžalitve.

Dokazovanje resnice ni dopustno:

1.) Pri razžalitvi vladarja, prestolonaslednika, kraljevskega namestnika ali člana kraljevskega doma, tujeja vladarja, predsednika republike ali namestnika ali člana vladarskega doma tuje

države, tujeja poslanika, pooblaščenega ministra, diplomatskega agenta ali odpravnika poslov, ki je poverjen pri dvoru kraljevine Jugoslavije.

2.) Če bi se moralo dokazovati kaznivo dejanje, ki se preganja samo na zasebno tožbo.

3.) Če je oklevetanec zaradi kaznivega dejanja, ki ga je klevetnik navedel zoper njega, oproščen odgovornosti s pravnomočno sodno odločbo.

4.) Če se tičejo navedene činjenice rodbinskega življenja ali zasebnega poslovanja, ki ni v zvezi z javnim poslovanjem dotične osebe ali z industrijskim, trgovinskim ali finančnim podjetjem, ki se opira na javno zaupanje.

Vse tožbe zaradi klevete se razpravljajo pred okrožnim sodiščem.

(Nadaljevanje prihodnjic.)

Politični pregled

Pretekli teden se je vršila v Beogradu

konferenca vseh banov,

na kateri so razpravljali o finančnem položaju banovin. Konferenca je trajala več dni ter je bilo sklenjeno, da morajo biti proračuni banovin v skladu z državnim proračunom in da banovinski davki ne smejo preobremeniti davkoplačevalcev. Pri sestavljanju banovinskih proračunov se mora prav zato upoštevati načelo varčevanja kakor pri državnem proračunu. Dravska banovina bo obdržala vse one dohodke, ki sta jih do sedaj prejemale mariborska in ljubljanska samouprava. Poleg tega pa se bodo stekale v banovinske blagajne tudi doklade na državne davke. Dosedanja občinska trošarina se bo smela povišati od 50 par na 1 dinar. Prav tako bo povišana za 100 odstotkov tudi sedanja oblastna trošarina, ki se bo stekala kot banska trošarina v banske blagajne.

Redni proračun dravske banovine znaša približno 140 milijonov dinarjev, izredni pa nekaj nad 50 milijonov dinarjev.

Za gradbo novih cest ter za izboljšanje starih bo banovina najela posojilo. Banovina bo tudi prispevala svoj delež za regulacijo Ljubljanice poleg državnega prispevka dveh milijonov dinarjev.

1. marca je bil objavljen obširen

zakon o ureditvi zdravstvenih občin in zakon o bolnicah,

ki urejata zdravstveno službo v vsej državi. Zakon določa, da morajo priti na največ 15.000 prebivalcev en občinski zdravnik in ena sestra pomočnica ter na vsakih 5000 prebivalcev po ena babica. Zakon o bolnicah deli bolnice v državne, banovinske in občinske ter odreja doklade za zdravnike. Vsa mesta, ki imajo več kakor 20.000 prebivalcev, morajo zgraditi bolnice.

V Zagrebu se je vršila

konferenca jugoslovenskih škofov,

na kateri so sestavili besedilo pastirskega lista, v katerem pobijajo kot pogrešno načelo, da pripada vzgoja mladine izključno samo državi. Izrekajo se za verski pouk in verske šole.

V Londonu je

pomorska razorožitvena konferenca skoro popolnoma zaspala.

Po vsem tem so dobro uganili tisti, ki so napovedovali, da ta s tolikim hrupom sklicana konferenca ne bo dosti zalegla in da bodo pomorski

GUSTAV STRNIŠA:

Francozi in rokovnjači

(Dalje.)

Nasmehnil se je mladeniču, ki je mirno stal poleg njega in čakal:

«O, ti žverca ti zoperna! Nič se te ne bojim, prav čisto nič ne, da veš! Ker te pa ima tak firbec in hočeš vedeti na vsak način, kaj je v stekleničici, ti bom pa povedal. Pa ne iz strahu pred teboj, temveč iz ljubezni. Veš, rad te imam, capin rokovnjaški! Menda te imam baš zato rad, ker si postal rokomavh. Saj vem, da nisi kar takole! Vidim te, da si spreten, pa močen tudi moraš biti, saj imaš postavo za to. No, v stekleničici je pa strup, pravi strup! Tak hudičevski strup je to, ki reže hujše kakor britva, saj reže samo na smrt! Veš, včasih sem ujel kakega strupenca, bodisi gada ali modrasa! Primešal sem strupu še prah posušenih strupenih rož. Z onimle, kar je v stekleničici, bi lahko zastupil vsaj deset ljudi.»

«Sami trdite, da sem rokovnjač, in res sem! Vidite, taki ljudje pa potrebujemo takale zdravila! Če je človek v stiski, si vsaj sam lahko pomaga na drugi svet! Če pa ne sebi, pa makar drugim, ali ne? Ha, ha, ha!» se je poredno smejal Mahne, ki bi pač nikoli ne zastupil človeka, ker je bil vse prej kakor morilec.

«Ti rokovnjač ti! Ti smrad kuge, božje šibe! Kam pa misliš? Koliko sem se trudil, da sem spravil skupaj ta strup! Zdaj naj ga pa tebi prepustim! Ti rokomavhar ti!» se je repenčil stari Uštin, pri tem je pa že iskal prazno stekleničico, v katero je prelij nekaj strupa in ga izročil Joži. Ostali strup je odnesel v kot, kjer je imel polno stare šare. Dal je fantu strup in pri tem rentočil:

«Sam imej na vesti ta strup, sam ga imej, da veš! Gorje ti, če boš napravil kako grdobijo z njim! Ali pa morda misliš spraviti sebe v krtovo deželo?»

«Tisto pa že ne! Preveč rad živim in prelepo je na svetu, posebno če ima človek tako dobrega deda, kakor je stari Uštin!» je odvrnil Mahne in se udobno usedel na posteljo, ki je stala blizu črvive mize.

Starec je odvil papir in prikazal se je lep kos pečenke. Iz malhe je potegnil steklenko vina in zadovoljno cmokajoč sedel na svoj stol. Pričel je zvoniti z nogama.

Mahne je razrezal pečenko in dal tudi stricu svoj delež. Nato je natočil vina. Izpil ga je samo par požirkov in vstal.

«Kam te vrag goni? Ostani vendar in pošteno se okrepčaj!» ga je zadrževal Oštin, ko je videl, da se fant odpravlja.

«Ne smem več piti! Važno delo me še čaka. Na vaški travnik grem, kjer Francozje cekine dele. Vrnil se bom še nocoj. Bom že pošteno potrkal, da vas prebudim, pa če vam pol hiše odbijem. Spal bom pri vas. Menda se ne bojite zlega?»

«Kaj mi pa hočeš napraviti? Zakaj naj se bojim? Nazadnje pa, sorodnika sva vendarle, naj-ožja sorodnika! Oropati me ne moreš, ker mi nimaš kaj vzeti, razen teh par kratkih let življenja, ki me morda še čakajo. Zažgal mi menda ne boš, saj nisva v sovraštvo! Pa kmalu se vrni in pazi se! Francozi imajo dobre oči, a še boljše puške!»

Mahne ga že ni več slišal. Hitel je po cesti in se skrnil v senci drevja.

Francozje, ki so prebivali v cerkljanski okolici, so priredili v nedeljah večkrat posebne zabave. Ti ljudje, ki so bili našemu kmetu spočetka popolnoma tuji, so tako vzljubili naš skromni, zdravi narod, da so se popolnoma vživali vanj.

Tisto soboto popoldne, preden je Mahne prispel v Cerklje, so sklenili Francozje postaviti lep mlaj. Par vojakov je odšlo v hosto kmeta Bokavca, kjer so si izbrali visoko ravno smreko, ki jo je komandant takoj tudi plačal. Vojaki so odpeljali smreko na vaški travnik, kjer so jo lepo omajili. Pustili so samo tenki, zeleni vrh. Izkopali so jamo. Preden so smreko dvignili, so obesili po vejah na vrvice privezane blesteče cekine, katere so radodarni francoski častniki često poklanjali našim ljudem.

Tako so tudi tisto soboto okrasili smreko s cekini. Nato so vojaki smreko dvignili in jo spustili v jamo, ki so jo zagrebeli in prst dobro pošteptali. Vmes so naložili tudi kamenje, da je drevo trdno stalo.

Samevala je smreka ponoči v mesečini. Njeno belo delbo je odsevalo, kakor bi se kaka blesteča breza pognala tako visoko in obstala presenečena s svojim drhtečim vrhom v sinji višavi. Tu in tam se je zaiskrilo. Sij mesečine je poljubil droben cekin, ki je zalesketal v noč.

Tedaj je hušknila čez travnik senca. Bil je rokovnjač Mahne.

Ob koncu travnika so sedeli francoski vojaki in se živahno pomenkovali. Prav kakor naši pastirji so pekli Francozje krompir in se veselili lepe mesečne noči. Zapeli so. Francoska pesem je zadonela na naši zemlji. V tišini je pa prisluškovalo drevje ubranim glasovom, ki so se, polni hrepenjenja za daljno domovino, širili po lesu in vpraševali za domačimi logi in domačo hosto.

strokovnjaki končno sklenili kako pogodbo, ki bo ohranila vse pri starem, če ne bo še slabše.

To stanje pa dela

resne skrbi angleškemu ministrskemu predsedniku Macdonaldu,

ki se zaveda, da je v nemajhni meri odvisna usoda njegove vlade od poteka in zaključka londonske konference. Poleg tega pa so se pričeli oglašati še v njegovi stranki nezadovoljneži, ki se protivijo njegovi premehki politiki in zahtevajo, da prične z izvajanjem odločne politike v zmislu načel socialističnega programa. Pri tem se pa Macdonald lahko tolaži s tem, da se morajo s sličnimi težavami boriti tudi njegovi tovariši, voditelji drugih angleških strank, ki so vse več ali manj v stanju razkrajanja.

V težkočah se nahaja tudi

francoski parlament, ki je vrigel po štiridnevem življenju s tolikim trudom sestavljeno zmerno meščansko - levičarsko vlado radikalnega socialista Chautempsa

in otvoril novo krizo. V toku te je prejel mandat za sestavo nove vlade prejšnji ministrski predsednik

Tardieu, ki je res po dolgem barantanju sestavil koncentracijsko vlado političnih osebnosti,

o katerih pa ne more reči, da so dovolj veliko jamstvo za to, da ne bo v kratkem padel tako kakor njegov predhodnik Chautemps. V tem primeru bi prevzel ministrsko predsedstvo najbrže Briand ali pa Poincare, ki bi sestavila vlado, katera bi bila trajnejšega značaja in neodvisna od hipnega razpoloženja nekaj desetnih poslancev.

Kriza vlade je zadnje čase sploh beseda, ki jo moremo čitati sleherni dan po parkrat v naših dnevnikih. Najostrejša je sedaj

v Nemčiji,

kjer bo morala vlada kancelarja Franken - Mül-lerja najbrže odstopiti zavoljo odpora desničarsko nagnjene in kapitalistično usmerjene nemške ljudske stranke proti povišanju davkov v švrho kritja primanjkljaja za fond brezposelnih, ki so danes prava šiba božja za Nemčijo. Kjer pa se pričinja upirati eden, mu naglo sledi tudi drugi.

Vojaki so bili zleknjeni okoli ognja. Vsi so bili obrnjeni proti plamenom. Nihče ni opazil sence, ki je švignila k mlaju.

Jože je dospel do smreke. Kakor spretna mačka se je pognal kvišku. Deblo pa je bilo gladko in mladenič je moral parkrat dobro zgrabit, da ni zdrknil nazaj. Odnehal pa ni. Kmalu je dosegel visoki vrh. Oddehnal se je.

Namesto luči je pomagala rokavnjaču mesečina in mu kazala cekine, ki so prijazno sijali. Urno jih je trgjal. Kakor zreli zlati sadovi so se mu zazdeli. Srečen je bil v tej višavi in v tej nevarnosti. Siloma se je premagal, da ni zavriškal. Čutil se je zmagovalca. Da je tat, ki se je pritihtopil na drevo in ukradel cekine, tega si niti misliti ni mogel. On je samo čutil, da je zmagala njegova spretnost, in to ga je veselilo še bolj kakor ukradeni cekini.

Ko je ostala smreka prazna in je njen vrh ostal mrk kakor oropan svojega zlatega krasa, se je Mahne spet spustil na tla. Preden ga je pokrilo grmovje, je zažvižgal na prste. Zginil je v hosti, a vojaki so skočili kvišku. Nikogar niso videli in pomirjeni so legli nazaj k ognju.

*

«To je zdrav in junaški narod!» je pripovedoval starejši francoski častnik svojemu mlajšemu tovarišu, ko sta dospela v nedeljo popoldne na travnik. Pričela sta opazovati vrvenje okoli drevesa. Njune oči so se zagledali v visoki mlaj.

Tedaj je spregovoril župan:

«Francoski gospodje nas imajo res radi! Ker vedo kako pogumni in spretni ste naši fantje, so sklenili, danes prirediti plezalno tekmo. Poglejte mlaj! Visok je. Vi Cerkljanci se ga pa ne boste ustrašili! V vrhu so privezani sami cekini. Kdor

Tako so nezadovoljni tudi klerikalni centrum, ki sicer dobro izrablja svoj položaj ter najbolje živi na račun neednosti nemških naprednjakov, ter socialisti, ki mislijo, da bi bilo v korist stranke, če bi se za nekaj časa umeknili z vladnih stolčkov ter se med tem pripravili za nove volitve, pri katerih upajo dobiti večino poslancev.

Krizo vlade napovedujejo tudi v Španiji, kjer so jedva prevzeli svoje posle novi ministri vlade generala Berenguerja.

Ker pa ta ne more omejiti naraščajočega republikanskega gibanja med španskim narodom, so pričeli pritiskati prijatelji bivšega diktatorja Primo de Rivero, da bi Berenguerjeva vlada odstopila in se umeknila vladi, ki bi zopet bolj napela vajeti ter pričela z ostrim režimom.

Že nekaj mesecev trajajočo vladno krizo, ki pa ne pride do krepkejšega izraza, imajo tudi

v Rumuniji in Bolgariji.

Končno se obeta vladna kriza ali rekonstrukcija vlade tudi

na Češkoslovaškem,

kjer nastajajo v vladni koaliciji vedno večja nasprotstva med agrarci in socialisti, ki imajo pač vsak svoje zahteve. Kriza za enkrat še ni izbruhnila, ker proslavlja sedaj ves narod 80letnico predsednika republike Masaryka.

GOSPODARSTVO

Kmetijski pouk:

PREUREJANJE NAŠE KMETIJE.

Danes se veliko ugiba o tem, kako bi bilo pomagati našemu kmetijstvu, da bi več neslo. Pri tem se rado čita, da se je do sedaj premalo storilo za napredek kmetijstva in da je to eden glavnih vzrokov, ki otežkuje današnji položaj. Za zboljšanje našega kmetijstva se pripravljajo zaradi tega razna zdravila, kakor specializacija, mehanizacija itd. Pri tem se pa ne dela nobenih razlik med gospodarskimi razmerami pri nas in drugod, prav tako pa tudi nobenih med malim in velikim posestvom. Resnica pri vsem tem je

spleza do vrha, sme odtrgati en cekin. Njegov je. Za nagrado ga dobi, ker je tako spreten.

Zdaj pa le pogumno kvišku in pokažite, da ste res pravi junaki in fantje od fare!»

Mladeniči so takoj pričeli plezati v drevo. Prvi je dospel Zaplotnikov Tine iz Poženka. Zardel je kakor jabolko in zavpil z drevesa:

«Fantje, nalagali so nas!»

«Kaj kriči?» je vprašal starejši častnik, ki je videl, da mladenič ni odtrgal cekina.

Župan ni znal francoskega jezika. Vendar je vedel kaj častnik vpraša. Odvrnil mu je kar po domače:

«Fant pravi, da ni nobenega cekina na drevesu», pri tem je župan pokazal tudi z roko, češ, da ni nič na mlaju.

«Nekdo je moral cekine ukrasti! Kdor dospe na drevo, dobi cekin od mene!» je dejal prvi častnik in ponudil cekin Zaplotnikovemu. Ob enem je vabil z roko fante, naj le še plezajo.

Zaplotnikov je pristopil. Vzel je cekin in se nerodno priklonil. Nič ga ni bil vesel, kar zardel je. Ni se pa maral zameriti gosposki.

Častnik je spoznal, da so fantje ponosni in se sramujejo jemati iz roke denar kakor miloščino, dočim bi cekin na drevesu vsak s ponosom odtrgal. Vprašal je nekaj svojega mlajšega tovariša.

Mlad častnik je smehljaje potrdil. Odložil je svojo vojaško bluzo, baš ko je prišel mimo strmoljski graščak, ki je tedaj obstal.

Mladi Francoz se je pognal kakor véverica v drevo in občepel v vrhu kakor velika ptica. Vrh se je sumljivo zazibal. Častnik na drevesu se je brezskrbno nasmehnil. Strmoljski je pričel samega navdušenja ploskati, kmetje pa za njim. Častnik je zamahnil z roko in pričel na drevo prive-

ta, da res še nismo vsega dosegli, kar bi se dalo doseči, toda da bi bili tako zaostali, kakor se nam očita, to pa ni res. K sreči prihajajo ti očitki od ljudi, ki našega kmetijskega položaja v vseh njegovih pogojih niti dobro ne poznajo.

Na kmetiji našega malega posestnika — in tega imamo pred očmi — se dá malo preurejati v prid boljšim uspehom. Naše kmetije obstoje iz raznih gospodarskih vejic (panog) in so te pa-

Dvojno gimsko veselje

daje ličnost lepe in pedantno čiste volnene obleke. Ako se ne pere kakor je treba, se stisne in daje utis stare ponošene obleke. V mlačni raztopini Schichtovega Radiona se stvari nalahko ožmejo in ostanejo mehke in lahke ter varujejo svojo prvotno barvo in sveži ton. Celi ta posel se opravlja hitro in brez truda, ako se uporablja

zovati cekine. Kmalu so zaiskrili kakor drobne zvezdice na solncu. Že je zdrknil častnik nazaj in takoj nato stal mirno poleg svojega tovariša ter smehljaje oblačil svojo bluzo.

Strmoljski mu je stisnil roko:

S tem ste napravili na našega naravnega človeka tak vtis, da vas ne bo nikoli pozabil! Naš človek občuduje telesno spretnost in moč kot nekaj popolnega!

Častnik se je ljubeznivo nasmehnil.

Zdaj so fantje naskočili mlaj. Drug za drugim se je vzel kvišku in odtrgal cekin.

Mahoma se je med njimi pojavil rokavnjač Mahne. Bil je spremenjen. Poprej je bil brez brk. Zdaj je imel drobne črne brkice in zalisce. Tudi obrvi je imel črne. Klobuk je imel potisnjen globoko na oči.

Ko ga je zagledal strmoljski župan, se mu je dozdeval znan. Ker je bil pa preveč oddaljen, ga ni mogel natančneje pogledati.

Mahne je prav tako kakor drugi splezal na drevo. Le urneši je še bil. Odtrgal je cekin. Ko se je spustil na tla, je dvignil klobuk in zavriškal. Naslednji trenutek ga je že požrla hosta.

«Čigav je ta fant?» je vprašal častnik.

Strmoljski je ponovil vprašanje kmetom, ki pa niso vedeli odgovoriti.

«Ali ga nihče ne pozna?» je ponovil graščak.

«Včeraj zvečer je obiskal Uštinovo koč, ta ga mora poznati. Njega vprašajte!» je dejal Zaplotnikov in pokazal starca, ki je stal med ljudmi na travniku in buljil v drevo.

«E, Uštin! Čigav je pa ta mladenič, ki je izginil v hosto? Povejte nam vendar, kdo je to. Gospodje tule hočejo vedeti!» je posredoval strmoljski.

noge tako sestavljene, kakor je našim krajevnim in gospodarskim razmeram najbolj prikladno.

Naše poljedelstvo je po naši sestavi dobro urejeno in ravnato tudi naša živinoreja. Prav ta mnogovrstnost ene in druge panoge nam zagotavlja trajno primerne dohodke. V poljedelstvu pridelujemo žitne, krmne in korenske rastline v takem razmerju, kakor to odgovarja našim potrebam in splošnim razmeram, in v živinoreji se pečamo tudi z več vrstami reje, v glavnem z govedorejo, prašičjerejo in perutninarstvom. Tudi to odgovarja našim gospodarskim odnosom in nam zagotavlja sigurnejše dohodke.

Vsako splošno poenostavljenje z vpeljavo le posameznih panog (specializacija) bi nam lahko škodilo in prineslo težke izgube. Opozarjamo na vse to, ker so se začeli nekateri že baviti z mislijo, da bi omejili svoje gospodarstvo le na kurjorejo ali na prašičjorejo, da bi si s tem zagotovili večje dohodke in manjše stroške. Posamezniki se s tem lahko okoristijo, če so dobro izvežbani v teh strokah, za splošnost pa to ne velja. Ravno to velja tudi za naše poljedelske kulture. Spominjam se slučajja, da je hotel neki posestnik Švice vpeljati na Dolenjskem izključno travništvo. Obsejal je vse njive s travo, toda že v par letih se je v živo prepričal, da je med Švico in Dolenjsko velika razlika, tudi kar se tiče kmetijskega gospodarstva.

Pri nas smo v srečnem položaju, da nam uspevajo najrazličnejše kmetijske rastline in je prav tem naravnim ugodnostim pripisati, da imamo tako uspešno mnogostransko rejo in pridelke na svojih malih kmetijah.

Veliko bolj kakor na preurejevanje je polagati našo skrb na izboljšanje obstoječih kultur in reje in le ob ugodnih prilikah tudi na razširjenje posameznih kultur (pridelovanje krme, sadjarstvo). Tukaj je treba zastaviti naše delo, kakor tudi na izboljšanje dosedanjih proizvodov, da bomo dosegli boljše cene in da bomo zmožni konkurence.

Današnja uredba naših kmetij je plod mnogoletnih izkušenj pa tudi sad obstoječih krajevnih, vremenskih, gospodarskih in tržnih odnosov, in bila zato nevarna vsaka bistvena izprememba sedanjih kultur, ki bi jo hoteli splošno vpeljati.

Uštin se je neumno ozrl v gozd. Videl je, da je Mahne že izginil med drevjem. Vendar se je pokazal še bolj gluhega, kakor je že itak bil. Prijazno je pokimal z glavo:

«Pravite, da je hosta gosta, seveda je gosta, pa še kako! Zakaj me pa to povprašujete?»

«Uštin, ti si pa še bolj gluhi kakor včasih! Pravim, povej mi, kdo je tisti fant, ki je baš prej zlezal na mlaj in je nato tako hitro odšel v hosto. Zaplotnikov ga je sinoči videl. Vstopil je v tvojo hišo, je poizvedoval strmoljski.»

«A ta, kdo je? Ehe, tega pa že poznam. Njegov ded sem. Ko je bil še majhen fantiček, je bil še nekaj časa kar pri meni. Mahnetov je, doma je pa iz Kokre, da veste, prav iz Kokre, he, he!»

«A Mahnetov? Pa ne tisti rokovnjač?» se je oglasila potovka Špela, ki je poznala skoro vse ljudi od Kranja do Jezerskega in nazaj od Ljubljane do Kamnika.

«He, he, he! Nekaj sem pač že enkrat slišal. Sam pa ne vem. Prav ničesar ne vem. Vprašal ga pač nisem. Kje si pa upam? V juhi me lahko poje, če se spravi nad me! Res pa je, da sva sinoči dobro večerjala in da so mu od sinoči zrastle brki, ki jih prej ni imel. He, he, he! Rokovnjači res znajo čarati!» je odvrnil starec.

Strmoljski se je zdaj spomnil, da je moral biti ta mladenič oni Mahne, ki je bil pred dvema dnevyoma pri njem. Vedel je, da je fant že na varnem.

«Če je ta fant rokovnjač, je dejal starejši častnik, ko mu je povedal strmoljski, da trdijo kmetje, da je Mahne. «Če je rokovnjač, ni nihče drugi vzel denarja kakor ta!»

«Tiste, ki so viseli na mlaju», se je oglasil Zaplotnikov.

Častnik je med tem že poklical par vojakov, ki so odhiteli v hosto. Vrnili so se praznih rok.

V ČEM JE ZBOLJŠATI NAŠE PRIDELKE.

Če si hočemo svoj položaj izboljšati, moramo kmetijske pridelke izvažati. Poleg izvoznih možnosti moramo imeti pa blago, ki je enakovredno tistih krajev, kamor jih hočemo spraviti v denar. Z našim blagom je treba v inozemstvu konkurirati v ceni in pred vsem v kakovosti. Brez standardiziranja je pa to danes nemogoče in je vsaka konkurenca v naprej izključena. Vnanji kupec mora dobiti skrbno odbrano, prvovrstno blago v roke.

Izmed pridelkov, ki prihajajo za izvoz v poštev, je navesti zlasti jajca, prašiče, vino, sadje in mlečne izdelke. Z jajci, ki so najvažnejše izvozno blago, bi se dalo napraviti še boljše kupčije, kakor jih imamo danes, če bi pošiljali na trg standardizirano blago. Danes se pritožujejo izvozniki in vnanji trgovci, da so naša jajca premalo odbrana in drobna in vrhu tega še nesnažna itd. Zato jih zapostavljajo in slabše plačujejo. Z dobrim krmiljenjem in oskrbovanjem moramo doseči, da bomo dobivali lepše blago, ki ga moramo vrh tega zanaprej dobro sortirati.

Vnanji trg zahteva danes mlade in lahke perutnike s povprečno klavno težo 60 do 70 kg, živali belih pasem, kakršne so naši cepljenci z jorkširsko krvjo, oziroma križanci jorkširske in požlahtnjene nemške krvi. Taka je zahteva trga in mi se ji moramo ukloniti, če hočemo ugodno prodajati in izvažati.

Danes je kvaliteta ali kakovost pridelkov pred vsem merodajna. Vino za vnanji trg mora biti brezhibno, kar morejo danes doseči le večji vinski trgovci in pa kletarske zadrug. Ravno to velja tudi za naše mlečne izdelke, za maslo in sir. Če hočemo konkurirati z izdelki inozemstva (tudi doma), ki stoje danes na višku, moramo tudi kreniti na druga, boljša pota, sicer moramo sami sebi pripisati, če ne bo šlo z vnanjo kupčijo in bomo morali doma použiti svoje pridelke.

In tako je tudi pri sadju in drugih pridelkih. Le s pomočjo skrbnega odbiranja in sortiranja pojde blago na vnanjih trgih v denar in za boljšo ceno. Na ta način je danes konkurirati in prodirati.

«Zastonjarsko delo! Če ima otroško roko, se naredi nevidnega. Čemu ga potem iskati?» je modroval Zaplotnikov.

«Kaj boste vi govorili?» je kimala z drobno sivo glavo potovka. «Vi še ne veste, kaj so prav za prav rokomavharji. Tisti brnški Matevž je bil z našim Tomažem, s tistim, ki sem mu mačeha, nekaj v rodu. Enkrat mu je vse zaupal. Dejal je, da svojega tovariša, ki ga pride klicat v vas, nikoli ne pokliče po imenu, da bi ne sumili ljudje kaj slabega. Sosedje imajo pač povsod precej radovedna ušesa! Zato pride rokovnjač mirno v vas, potrka na okno svojega tovariša in pomoli v sobo otroško rokco.»

Dotičnik se takoj zbudi in ve, kaj želi njegov rokovnjaški tovariš. To pove rokca, otroška rokca! Če želi rokovnjač, naj njegov tovariš pride za njim, zasije rokca in zagori kakor ogenj na ognjišču. Če hoče obvestiti rokovnjač svojega prijatelja o bližajoči se nevarnosti, zasije rokca rdeče, preteče kakor kri. Če želi, da se tovariš podviza, švigajo iz rokce iskre. Če prinaša rokomavh prijatelju dobro novico, zasije rokca lepo zeleno, kajti zelena barva je barva upanja. Če je pa kakšna baba vmes, tedaj zasije rokca rumeno, kajti rumena barva je barva ljubosumnosti!» je razlagala stara potovka in ves čas kimala kakor grlica.

«Tudi ti si rumena, baba prismojena!» se je zadril stari Uštin, ki se je držal za uho, da mu ni kaj ušlo, ko je govorila Špela.

«Ti si pa siv, dedec plesniv!» se je odrezala Špela.

«Kaj bi se lonček norčeval iz piskrčka, saj sta oba črna!» je zavrnil potovko starec. «Tudi jaz vem nekaj o teh rečeh! Mahnetov je bil sinoči vso noč pri meni. Dejal je, da je tista storija z

Ali tudi doma, na domačih trgih, je treba, da se privadimo skrbni odbiri prodajnega blaga, če hočemo zanj kaj več iztržiti. Taka je zahteva časa! Tudi na domačih trgih bi se več skupilo in doseglo lepše cene, če bi naše pridelke za prodajo bolj skrbno pripravili, namreč tako kakor delajo po drugih deželah. Kvaliteta igra danes glavno vlogo. Boljše in skrbno pripravljeno blago naj gre na trg, drugo slabejše naj se doma porabi! Tega vodila se je splošno poprijeti.

Popravek. V zadnji številki je čitati v članku «Proti težkim porodom» v 3. vrsti pravilno t e l e t a namesto teleša in v 3. odstavku, 5 vrsti pravilno n a p a j a n j u namesto napenjanju.

Tedenski tržni pregled

ŽIVINA. Na mariborskem sejmu so bile za kilogram žive teže naslednje cene: debeli voli 10—10⁵⁰ Din, poldebili 8⁵⁰—9⁵⁰, plemenski 7⁷⁵—8, biki za klanje 7—8, plemenske krave 6—6⁷⁵, krave za klobasarje 4⁷⁵—5⁵⁰, molzne krave 8—10, breje krave 8—10, mlada živina 7²⁵—8 Din. Prodanih je bilo 292 glav, od teh za izvoz v Avstrijo 28, v Italijo 16 glav. Mesne cene so bile naslednje: volovsko meso I. vrste 1 kg 18—20 Din, II. vrste 16—18 Din, meso od bikov, krav, telic 10—16, telečje meso I. in II. vrste 20—25, svinjsko meso sveže 15—28 Din. Na sejmu v Kranju pa so bile cene za kilogram žive teže naslednje: voli I. vrste 10 Din, II. vrste 9, III. 8, prašiči I. 15 Din, II. 14 Din.

ŽITO. Pšenica in rž kažeta razpoloženje za naraščanje cen. Na ljubljanski blagovni borzi so 3. t. m. ponujali (postavljeno na slovensko postajo; za 100 kg): pš e n i c o, baško, po 260 do 270 Din, m o k o «0» po 415 do 420 Din, t u r š č i c o, baško, času primerno suho, po 157⁵⁰ do 160 Din.

Cene tujemu denarju

Na zagrebški borzi smo zadnje dni dobili v v a l u t a h za:

1 dolar za 56²⁰ do 56⁴⁰ Din;

3. t. m. v d e v i z a h za:

otroško rokco bosa in tako izmišljena, da bolj ne more biti. Rokovnjaška otroška rokca je njihov pogum, njihova spretnost in moč, pa nič drugega, da veš!»

«Ti veš pač svoje, jaz pa svoje!» je odvrnila Špela, ki se ni dala kar tako ug.ati v kozji rog.

Fantje so potrgali že vse cekine. Kmetje so še ostali na travniku. Le počasi so se razhajali.

Tedaj je pa zazvonilo plat zvona.

Vsi so pospešili korake. Vse je drvelo gledat, kaj se je zgodilo. Pa ni bilo nič hudega. Domači pastirji so kurili na polju. Napravili so ogenj preblizu Kopačevega kozolca. Vnela se je slama. Preden so utegnili ljudje plamen pogasiti, je kozolec že pogorel do tal.

Zaljubljeni Mahne.

Mahne je vedel, da je Uršika petična. Bil je zdrav kmečki fant. Svojega pohajkovanja se je naveličal. Rokovnjaško življenje mu je že prese-dalo. Najraje bi pričel kmetovati in se pošteno preživljati s trudom svojih rok.

Mladenič se je bal gosposke. Če bi našel prikladno ženo, bi se poročil. Želel si je zemljišča. Rad bi delal na svoji zemlji. Žena bi morala imeti posestvo. Hlapčevanje mu je pa smrdelo.

Pod svojim pravim imenom bi pač ne mogel začet. Če bi si pa nadel drugo ime, bi pa morda le šlo, če bi bila žena lastnica kmetije. Kdo vpraša in poizveduje za mirnim in delovnim človekom. Pa če bi ga tudi gosposka kesneje izsledila, bi morda bila milejša kazen, če bi do-kazal, da je postal popolnoma drug človek.

Tako je premišljeval Jože, ko jo je čez nekaj tednov nato spet mahal proti strmoljskem gradu.

Dospel je do graščine, pa ni našel zunaj hiše nikogar. Zaman je oprezal okoli.

100 nemških mark 135375 do 135675 Din;
100 avstrijskih šilingov 79850 do 80150 Din;
100 francoskih frankov 22117 do 22317 Din;
100 češkoslovaških kron 16782 do 16862 Din;
100 italijanskih lir 29662 do 29862 Din.

Sejmi

8. marca: Vuzenica, Pilštanj,
9. marca: Kotoriba.
10. marca: Vrhnika, Kapela pri Brežicah, Dol pri Laškem, Smuk, Sv. Jurij ob Taboru, Spodnja Polskava, Hodoš, Vuhred, Kostivnica.
11. marca: Čušperk, Gradac pri Črnomlju, St. Janž na Dolenjskem.
12. marca: Kamnik, Drnovo, Vesela gora, Kotredež, Dolenji Logatec, Sv. Jurij ob južni železnici, Sv. Lovrenc na Dravskem polju.
13. marca: Škocijan pri Krškem, Loka pri Zidanem mostu.
14. marca: Rovte, Črensovec, Sv. Vid pri Grobelnem.
15. marca: Zdole, Semič, Lož, Prosenjakovci.

Kratke vesti

— **Tridnevni sadjarski tečaj v Kranju.** Kranjska podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva priredi v Kranju v dvorani Ljudskega doma tridnevni teoretični in praktični sadjarski tečaj, in sicer v torek 11. marca, v sredo 12. marca in v četrtek 13. marca. Pouk bo vsak določen dan dopoldne od 9. do 12. in popoldne od 1. do 4. ure. Na tečaju se bo podajal podroben sadjarski pouk v obliki predavanj, a tudi praktičnega dela v sadovnjakih (obrezovanje, precepljanje, sajenje, zatiranje škodljivcev itd.). Stalnim udeležencem se bo nudilo vsestransko znanje iz modernega sadjarstva. Udeleženci naj prinesejo s seboj cepilne nože, če pa teh nimajo, pa vsaj navadne ostre nože.

— **Licenciranje plemenskih bikov na Gorenjskem** v letošnjem letu bodo po naslednjem razporedu: 14. aprila ob 8. uri na Poljanah (sejmišče) za 2 občini, ob 10. uri v Hotavljah (na križpotju) za 2 občini, ob 11. uri v Trebiji (pri Kovaču) za 2 občini, ob 13. uri v Fužinah (pred

SAKGOV

KALODONT

Lepši zobje,
Zdravi zobje,
Duhteča usta!

DOPISI

gostilno) ja 2 občini; 15. aprila ob 9. uri v Škofji Loki (sejmišče) za 4 občine; 16. aprila ob 8. uri v Selcih (pred gostilno «Frlič») za 2 občini; 16. aprila ob 13.30 v Podrožju za 1 občino; 23. aprila ob 7. uri v Prašah (pri Vrhuncu) za 1 občino, ob 9. uri pri Sv. Valpurgi (pred Joškovo gostilno) za 2 občini, ob 11. uri v Cerkljah (na živinskem trgu) za 1 občino, ob 13. uri v Lužah (na Barletovem dvorišču) za 2 občini, ob 16. uri v Preddvoru (pred Križnarjevo gostilno) za 1 občino; 24. aprila ob 8. uri v Kranju (na živinskem trgu) za 6 občin; 25. aprila ob 9.30 na Pristavi (pri Primožiču) za 5 občin; 26. aprila ob 10. uri na Zg. Jezerskem (pri Kazini) za 1 občino; 28. aprila ob 8. uri v Lescah (sejmišče) za 15 občin; 29. aprila ob 9. uri na Jesenicah (sejmišče) za 3 občine; 30. aprila ob 11. uri v Kranjski gori (sejmišče) za 2 občini; 2. maja ob 11. uri v Bohinjski Bistrici (sejmišče) za 2 občini. Vsi zainteresirani in kupci plemenskih bikov bodo imeli pri licenciranjih najlepšo priliko za izbiro in nakup primernih plemenjakov.

**PO VSEJ SLOVENIJI GRE GLAS:
LE „DOMOVINA“ JE ZA NAS!**

ZALOG. Na zadnji občinski seji je poročal župan o komisijskem ogledu glede zgradbe občinskega doma pri Devici Mariji v Polju. Odmerjeni svet se plača po 30 Din za kvadratni meter. Prodala ga je Franciška Cerarjeva iz Slap. — Akademskemu klubu elektrotehnikov se prizna 100 Din podpore. — Črnaku Jožefu iz Slap št. 36 se izda stavbno dovoljenje na parceli v bližini zemljišča, ki je predvideno za novo pokopališče. — Prebere se zapisnik krajnega šolskega odbora Devica Marija v Polju glede najetja amortizacijskega posojila v znesku 1.800.000 Din za razširjenje poljske šole. Požar predlaga, da se glede na to, ker šolski zakon določa toliko učnih sob, kolikor je razredov, posojilo najame v takšnem znesku, da se bo tudi šola v Zalogu urečila po zakonu. Pripominja, da glasuje edino pod tem pogojem za najetje posojila, da se tudi v šoli v Zalogu prizidata še dva prostora. Opozarja, da je šola v Zalogu petrazredna, a da ima le tri učne sobe. V nadaljnjem predlaga, naj se pošlje na direkcijo državnih železnic v Ljubljani vloga, da pride zaloški kolodvor do električne razsvetljave in da občina k tej napravi prav tako prispeva,

Kako rad bi bil naletel na Urško, le da bi govoril z njo samo par besed. V dno duše je bil prepričan, da dekleta ne bo nikoli več videlo svojega Matevža, ki bo pač padel v vojni. Če se pa slučajno kdaj vrne, bo na Urško zdavnaj pozabil.

Počasi, ves zamišljen je šel dalje po cesti.

«Vidiš ga, fanta, kako to gre zamišljen in žalosten, kakor bi prenašal samo lakoto po svetu, kakor jo moram jaz!» je začul tedaj Jože glas za svojim hrbtom.

Obrnil se je.

Tam, kjer se je cesta križala, mu je hitel nasproti star piskrovezec. Brisal si je znoj s čela in se prijazno smejal.

«Kako pa, da ste tako dobre volje?» je vprašal Mahne.

«Zakaj pa ne! Danes sem lahek kakor peresce, saj že dva dni nisem pošteno kosil. Jezim se pač, jezim! Ampak samo takole včasih. Saj sè lahko! V tej hudi vročini se človek potepa po cesti, pa še lačen po vrhu. Ko pa gledam takole ptičke in drevje, žito in živinico, ki se zadovoljno pase po pašniku, postanem spet vesel. Bo že! Danes sol, jutri hlebec, pojutršnjem bo pa oboje, si mislim in se potolažim!»

Rokovnjač je opazoval piskroveza. Hipoma se je nečesa spomnil.

«Sediva nekoliko tja! v senco, se bova kaj pomenila» je predlagal Mahne.

Piskrovez ga je ubogal.

Jože ga je nekaj časa opazoval. Potem je dejal:

«Zamenjajva obleke, pa vašo torbo mi prodajte!»

«Kaj te je pa pičilo? Čemu ti bodo moje razcapane cunje? Prav radoveden sem, zakaj boš vse to rabil?» je vpraševal piskrovez.

«Rad bi se prelevil za nekaj časa v piskroveza. Če ne marate z menoj zamenjati obleke, mi jo pa posodite za par dni!» je predlagal mladenič.

«O, rad bi zamenjal s teboj, rad, pa ne maram. Grešil bi, če bi bil zamenjal svoje krpe s tako lepo obleko. Saj nisem žid, da bi te drl! Posodim ti pa obleko že, pa še torbo po vrhu. Samo nekaj odškodnine mi moraš dati, da bom mogel teh par dni živeti brez dela!» je govoril piskrovez in ogledoval čudnega fanta, ki hoče mahoma njegovo obleko.

«Koliko pa zahtevate?» je vprašal mladenič.

«Kaj, ali bo pol goldinarja preveč? Jaz oblečem tvoje oblačilce in pridem čez dva dni spet semkaj, kjer se preoblečeva.»

«Kaj, pol goldinarja, pet goldinarjev dobite, dobri mož!» je dejal Mahne. Odšla sta v grmovje in se preoblekla. Mahne se je urno prelevil v piskroveza. Njegov tovariš mu je s svojo umazano roko namazal obraz. Fant mu je pri odhodu odštel pet goldinarjev.

«Samo, če ne nameravaš v moji obleki zagrešiti kak zločin. Jaz sem pošten človek in vse življenje bi si očitil, če bi se zaradi tega izvršilo kako hudodelstvo», je zaskrbelo starca.

«Tisto pa ne! Čakajte, nekaj sem pozabil! Tako, zdaj sem pa vzela vse svoje reči iz obleke! Veste, nekam bi rad prišel tako, da bi me ne spoznali. To je vse!»

«Če je pa tako, pa mnogo sreče!» je želel piskrovez in odšel zadovoljen po cesti.

Na nasprotno stran je pa odšel Mahne. Krepak, mlad piskrovez s širokokrajnikom na očeh ni prav nič sličil bivšemu gorenjskemu junaku.

Piskrovez Tomaž, tako je bilo starcu ime, je odkrevsal do prve gostilne. Obsedel je tamkaj na zelenem vrtu pod drevjem. Veselil se je, da mu ni treba tavati po vročini, in hvalil je dobrega Boga, ki mu je bil tako naklonjen, da mu je privedel nasproti takega kalina.

Mahne je pa ta čas hitel proti strmoljskemu gradu.

«Piskrovez je prišel!» se je zadržala kravja dekleta, ko je zagledala Mahmeta, ki je počasi korakal proti gradu.

«Lonci, piskri, koze, sklede, vse se pri meni zveže!» je zavpil Jože s krepkim glasom, ko je došel do graščine in odprl vežna vrata.

«Že nesem, že nesem», je hitela grajska dekleta in prinesla razno posodo, ki jo je postavila pred fanta.

Mahne se je vsedel v travo za gradom in se žalostno zazrl v prvo nadstropje, kjer je slutil lepo Urško.

Ko je nekaj časa sedel, se je dekleta vrnila. Začudila se je, da še ni pričel delati.

«Kaj pa, da še niste začeli, ali ste tako zelo trudni?» je vprašala dekleta in ga sočutno pogledala.

«Bolan sem, veste, bolan! Napravite mi uslugo in pokličite hišino Urško. Recite ji, da je nekdo spodaj, ki bi rad govoril z njo o Matevžu!» je dejal piskrovez.

«Že grem. Takoj bo tukaj!» je odvrnila dekleta in odhitela.

(Nadaljevanje prihodnjič.)

kot je prispevala za napeljavo na postajališču pri Devici Mariji v Polju. — V občinsko zvezo se sprejmejo Matija Bobnar iz Zgornjega Kašlja in oba sinova pokojnega Jakoba Bobnarja. — Uvede se tlakarina na kostanjev les, ki se dovaža na postajo v Zalogu. — V krajevni šolski odbor v Zalogu so bili izvoljeni: Cerne Janez, Dimnik Janez, Kralj Karel, Plevnik Albin in Rupret Štefan. Proti izvolitvi krajnega šolskega odbora v Zalogu je vložil občinski svetovalec Požar pritožbo. V krajni šolski odbor pri Devici Mariji v Polju so bili izvoljeni: Gartroža Janez, Cimerman Martin, Lajevic Anton, Benčina Janez, Bezljaj Jožef in Hlebš Franc.

GORENJI LOGATEC. Novi odbor Sokolskega društva se je že konstituiral. Vodi ga prejšnji zaslužni starosta br. M. Puppis. Društvo je prineslo v novo državno telovadno organizacijo imetja v vrednosti nad pol milijona dinarjev ter dolga v znesku 116.739/30 Din. Spremembe v Sokolski organizaciji niso ovirale društvenega delovanja v nobenem oziru. To je dokazala predvsem telovadna akademija dne 26. januarja, ki je prav dobro uspela, da sta br. načelnik in s. načelnica žela od vseh strani zaslužno pohvalo za svoj neumoren trud. Telovadi se redno naprej. Te dni je društvo postavilo na oder burko «Ulica št. 15». Igra je pokazala, da dobra režija ustvarja čudeže. Igralci so bili na odru gibki in podjetni, da jih je bilo veselje gledati. Društvo je izgubilo marljivega odbornika in nadarjenega igralca Toneta Nagodeta iz Gorenje vasi, ki se je priženil v Dolnji Logatec. Želimo mu vso srečo v lastnem gnezdu! — Občinski odbor je na svoji začnji seji sprejel letošnji proračun, ki izkazuje potrebščin 104.584/81 Din in rednih dohodkov 31.276/40 Din, torej primanjkljaja 73.308/40. Primanjkljaj se bo pokrili s 50 % doklado na direktne davke in državno trošarino ter drugimi manjšimi dokladami (na pivo, žganje, meso itd.). Županstvo je naročilo novo katastralno mapo in seznam parcel.

RADOMLJE. Predzadnje nedeljo se je novoimenovani odbor Sokola sestel k prvi seji in porazdelile so se funkcije takole: starešina dr. Ivo Potokar, namestnik starešine Ivo Šraj, načelnik Lovro Jerman, načelnica Ivka Kužničeva, svetar Anton Krištof, njegova namestnica Marija Pfeiferjeva, tajnik Polde Lovšin, blagajnik Edo Jerman, njegov namestnik Viljem Nahtigal, gospodar Peter Roje, njegov namestnik Rudolf Jerman, odbornik Ciril Jerman, namestnik Niko Žurbi; nadzorni odbor: inž. Vlado Stare in Ivan Nastran. Gori imenovani so nam zadostno jamstvo, da se bo delo Sokola zopet poživelo v korist narodu in državi. Člani bivšega Sokolskega društva se naprošajo, da podajo svoje pristopne izjave. Mladina, pridruži se v čimvečjem številu našim vrstam!

JESENICE. (S m r t n a k o s a.) Po kratki boleznini je preminula predzadnje nedeljo popoldne gospa Cecilja Pongratzova, rojena Klinarjeva, posestnica na Savi pri Jesenicah. Pokojnica izhaja iz ugledne jeseniške obitelji. Njen pokojni sprog Anton Pongratz je bil dolga leta obratni blagajnik KID na Jesenicah, njen starejši brat inž. Anton Klinar je bil poverjenik pri gradbenem poverjeništvu v Ljubljani, drugi brat Josip pa je ravnatelj neke železarnice na Češkoslovaškem, starejša sestra je soproga ravnatelja gosp. Bachmanna na Savi, mlajša Ančka pa vodi trafiko na Savi. Naj bo ugledni jeseniški domačinki rodna zemlja lahka, preostalim naše iskreno sožalje!

RADEČE. (S m r t n a k o s a.) Te dni smo spremili na zadnji poti k večnemu počitku ob mnogoštevilni udeležbi občinstva 78 let starega g. Ivana E s t a, obrtnika in posestnika v Radečah. Pokojnik je bil krepkega značaja, splošno priljubljen in naprednega mišljenja. V mlajših letih je bil občinski odbornik. Zapustil je pet dobro preskrbljenih otrok. Družini naše sožalje!

BIRCNA VAS. Na malo pustno nedeljo smo imeli prav dobro uspelo predstavo, mladinsko veselo dvodejanko «Kaznovana ničemurnost» in burko «Lažizdravnika». Prav vsi igralci so izvršili častno svoje vloge ter zadovoljili obilne gle-

dalce kakor tudi režiserko gospo Grudnikovo. Vstopnina bo koristila šolski mladini in odru. Ob tej priliki se posebno zahvaljujemo g. Antonu Maroltu, našemu bivšemu dobremu igralcu, ki je celo dan pred poroko dobil čas za maskiranje igralcev in jim bil rad na uslugo. Njemu kakor tudi njegovim nevesti, bivši igralci, kliče ves odski zbor: Na mnoga srečna leta v zakonskem jarmu. — Porok tudi v našem kraju ni manjkalo, a gotovo sta bila najmlajša 19letni ženin in 16letna nevesta.

KOČEVJE. V soboto 22. februarja se je poslovil od orožništva vodnik tukajšnje orožniške postaje g. Ivan Rutar. Po 35letnem napornem in vestnem službovanju je stopil v zaslužni pokoj. Gospod Rutar je služboval v več krajih naše lepe domovine. Kot Primorec je bil zaveden Slovenec tudi v časih, ko je bilo to nevarno povedati in še nevarneje pokazati. Po prevratu je služil še nekaj let v Ribnici, na kar je bil dodeljen tukajšnji orožniški postaji, ki jo je vodil do zadnjih dni. V teku svojega 35letnega službovanja, ki je bilo zvezano šestokrat s silnimi težavami, je bil za zasluge že večkrat odlikovan. Tudi v Jugoslaviji je dobil od svojih predstojnikov številne pohvale, tako tudi od bivšega vrhovnega poveljnika jugoslovenskega orožništva generala E. Tomiča. Še na mnoga leta!

ŠKOCJAN PRI TURJAKU. (S m r t n a k o s a.) Dne 28. februarja ponoči je zatisnila svoje blage oči najstarejša občanka občine Lipljene, gdč. Frančiška Javornikova, ki je bila rojena leta 1842. Sedaj je bivala v mali vasiči Zeleznica. Bila je zelo priljubljena po vsej naši okolici. Pokojnica je zelo rada pripovedovala povesti, ki jih je brala še v mladih letih. Ohranimo ji blag spomin!

LIPLJENE. V vasi Zeleznici je tako nesrečno padla Mici Lapajnetova, hčerka čevljarskega mojstra Lovrenca Lapajnet, da si je zlomila levo roko v zapestju. Poškodovana se je tudi po nogah.

PREZID. Iz našega kraja se redkokdaj oglašimo v «Domovini». Na pustno nedeljo bomo imeli v šoli igro, ki jo bo igrala šolska mladina pod vodstvom g. učitelja v korist šolskih otrok. G. učitelju najlepša hvala za njegov trud. — Po dolgem pričakovanju bomo sedaj morda dobili iz občinskega gozda nekaj lesa, kar nam bo mnogo koristilo, ker se ljudstvo nahaja v veliki bedi.

TRBOVLJE. V občinski kmetijski odbor so izvoljeni gg.: Rudolf Ahac, posestnik v Planinski vasi, kot predsednik, njegov namestnik pa je Ferdo Roš, veleposestnik v Hrastniku, Alojzij Cestnik, posestnik v Knezdolu, kot odbornik, in Franc Bucl, posestnik v Gabrskem, kot zastopnik podružnice Kmetijske družbe. Namestnika sta gg. Franc Potrata, posestnik v Sv. Marku, in Feliks Gričar, posestnik v Retju. V sreski kmetijski odbor je izvoljen g. Rudolf Ahac, za namestnika pa g. Ferdo Roš.

ORMOŽ. Naš spoštovani živinozdravnik g. Aleš Lešnik se je poročil v Mariboru z učiteljico na meščanski šoli v Ormožu gdč. Milo Bežkovo. Priča sta bila gg. dr. Odon Planinšek in dr. Ivo Kavkler, oba v Mariboru. Novoporočencema obilo sreče!

LJUTOMER. Pevski zbor ljubljanske Glasbene Matice bo koncertiral v Ljutomeru, in sicer po svojem mariborskem koncertu, to je v nedeljo 9. t. m. ob treh popoldne v tukajšnji sokolski dvorani. Izvajal bo večinoma v celoti onj program kakor na svoji turneji po Franciji. S svojimi koncerti v inozemstvu uživa Glasbena Matica tak sloves, da je vsaka beseda, jo poveljevat, odveč. Pridite vsi glasbo ljubeči Ljutomerčani in okoličani, zlasti pa člani raznih pevskih zborov, da slišite, kako se morajo izvajati naše lepe skladbe Hubada, Adamiča, Ipavca, Schwaba, Lajovica in drugih. Cena sedežem od 4 do 25 Din. Zbor šteje 60 članov.

UZENICA. V ponedeljek 24. februarja sta obhajala zlato poroko Ignac in Jera Črešnik, stari korenini iz Dravč (po domače Zvikart). Istega dne in skupaj z njima se je poročil tudi njun najmlajši sin Miha s Tončko Grubelnikovo, hčerko vrlega šentjanskega Levovnika. Zlatoporočencema kakor mlademu paru želimo in kličemo: živeli na mnoga leta! — Za častnega občana je

bil imenovan od občinskega odbora tukajšnji zdravnik dr. Maks Pregl, ki si je v teku 25 let svojega delovanja tako v svojem poklicu kakor v društvenem delu stekel obilo zaslug. — Občinski proračun za leto 1930. izkazuje nad 140.000 Din izdatkov, katerih glavne postavke so: uprava 20.000 Din, ceste 50.000 Din, šole 38.000 Din, kmetijstvo 14.000 Din, občinski ubogi 10.000 Din in razne druge potrebe (zdravstvo, vojaštvo itd.) 10.000 Din. Ker je realnega kritja le za 115.000 dinarjev (doklade na davke 48.000 Din, naklade na vino, pivo, žganje in meso 58.000 Din, občinski lov, sejmi in takse 9000 Din), je občinski odbor v resnih skrbeh, kako kriti primanjkljaj, ako ne bo predvidene (toda ne zasigurane) podpore. — Kakor povsod je tudi pri nas letos izredno mila zima; najnižje je kazal toplomer 7. februarja in sicer 12° pod ničlo. Posledice mile zime se pa, žal, le preveč izražajo v slabem stanju cest, ki zaradi naraščajočega prometa neizmerno trpijo. Kdo jih bo neki popravljal, ko je občina brez sredstev, okrajni cestni odbor in banovina pa ne bosta prevzela niti skrb za dosedanje okrajne ceste?

CIRKOVCE. Gospod urednik, dovolite tudi meni malo prostora v preljudi «Domovini», saj to je menda iz našega kraja prvi dopis. Tukaj še ni mnogo naročnikov na «Domovino», ker se seveda vrši gonja proti njej. Zanima pa «Domovina» le ljudi, da jo še pridejo nekateri k nam čitat. Čim bolj jo čitajo, tem bolj jim ugaja in nekateri že pravijo, da si jo bodo naročili. Jaz že komaj pričakujem petka, ki nam prinese v ljubi «Domovini» toliko novic, zabavnih in poučnih spisov ter skoro vedno po dve lepi povesti. Jaz si mnogo prizadevam, da bi dobil kaj naročnikov, upam da jih tudi bom. Pozdravljam vse bralce in bralke.

DOMAČE NOVOSTI

* **Dopisnikom!** Prosimo ponovno cenjene dopisnike, naj opuščajo osebne napade zaradi malenkostnih zadev. Paragrafi so hudi in zato romajo taki dopisi neusmiljeno v koš. Mi si želimo mnogo dopisnikov, toda pisati je treba stvarno, jasno in kratko. Ako prejmemo kak dolgovezen in nejasen dopis, ga moramo često odkloniti, ker ni mogoče razbrati iz pisanja, kaj hoče dopisnik povedati, včasih pa moramo tak nejasen dopis odložiti, da ga rešimo, kadar je dovolj časa. Tako reševanje pogostokrat ni mala muka. Torej še enkrat: jasno, stvarno, kratko!

* **Kraljeva zahvala Rogaški Slatini.** Na vdanostno brzojavko, ki je bila s slavnostne otvoritve proge Krapina—Rogatec poslana kralju, je župan Rogaške Slatine g. Stanko Šentjure prejel od ministra dvora Jevtiča naslednjo zahvalo: «Gospod! Nj. Vel. kralj mi je blagovolil naročiti, da izrazim Njegovo zahvalo za izraze vdanosti od strani prebivalcev Rogaške Slatine ob priliki svečane otvoritve proge Krapina—Rogatec.»

* **Gimnazija kraljeviča Andreja v Ptujju.** V Ptuj je prispel odlok, s katerim se ptujska realna gimnazija zove odslej realna gimnazija kraljeviča Andreja.

* **Jubilejna prireditev Ljubljanskega velesejma.** V Ljubljani bo od 29. maja do 9. junija t. l. deseti mednarodni vzročni velesejem, in sicer kot jubilejna prireditev v proslavo desetletnice obstoja te ustanove. Opozorjamo celokupno naše gospodarstvo na to velevažno prireditev, na kateri naj brez izjeme sodeluje.

* **Specialni zadružni tečaj v Kranju.** V Kranju v dvorani Ljudskega doma bo v petek in soboto 14. in 15. t. m. dvodneven tečaj za vodstva živinorejskih zadrug. Predavali bodo gg. dr. Basaj, Josip Sustič in inž. Muri od pol 9. ure naprej dopoldne in popoldne. Namen tečaja je, uvesti odbornike in druge funkcionarje živinorejskih zadrug v podrobnosti poslovanja, predvsem pa jih poučiti o izvajanju kontrolne molže in o vodstvu raznih zadružnih knjig. Tečaj je za živinorejske zadruge velike važnosti. Zato je želeli polnoštevilne udeležbe odborov vseh živinorejskih zadrug na Gorenjskem.

* **Prekmurski delavci za inozemstvo.** Naši sezonski delavci, posebno Prekmurci, ki so odšli lanske leto v Nemčijo, na Holandsko, v Belgijo in Francijo, so si povsod pridobili sloves dobrih delovnih moči. Zato se te države tudi letos zanimajo zanje in bodo prvi transporti odposlani že v kratkem. Z onimi, ki so odšli na delo v tujino že lani, odidejo letos tudi drugi in bo tako letošnji kontingent znatno večji od lanskega. V Franciji so se začeli sedaj zanimati tudi za naše opekarniške delavce, posebno za izvežbane in za specialiste. Doslej so bile sklenjene pogodbe že z dvema velikima francoskima opekarnama o zaposlitvi več sto naših ljudi. Kakor smo zvedeli, pa se zanimajo za naše opekarje sedaj tudi že mnogi lastniki belgijskih opekarn.

* **Poroka.** Poročila sta se v Ljutomeru pesnik Cvetko Golar in ga. Ana Kompare-Svetlinova. Čestitamo!

* **Mal potres** so predzadnji torek občutili menda po vsej Dravski banovini in Julijski krajini. V Ljubljani so se čutili ob 15:37 trije zaporedni rahli sunki, katerim so sledili štirje močnejši. Marsikod se je zamajalo pohištvo in so zanihale svetiljke. Vidnih posledic potres ni zapustil nikjer.

* **Interesenti se opozarjajo na razpis dobave živil** (mesa, kruha, moke, mleviskih izdelkov, mleka, mlečnih izdelkov, špecerijskega blaga in drugih potrebščin) vsem bolnicam in drugim zavodom, ki je objavljen v Uradnem listu kraljevske banske uprave Dravske banovine, št. 34.

* **Usoda Mestne hranilnice v Kočevju.** Vprašanje kočevske Mestne hranilnice, ki se vleče že dobra tri leta, se je tako poostriilo, da sta uprava in odbor Mestne hranilnice v Kočevju ustavila vsako nadaljnje izplačevanje vlog in prosila bansko upravo za odločitev. Mestna hranilnica v Kočevju izkazuje že nekaj let pasivno stanje in je prišla zato v velike denarne težave. Te dni je predsednik uprave Mestne hranilnice g. Gustav Verderber izročil ključ v roke okrajnega načelnika, vladnemu tajniku g. Frideriku Logerju.

* **Naši državni upokojenci v inozemstvu.** Z odločbo predsednika ministrskega sveta, s katero je bila Ljubljana nvrščena v I. draginjski razred, je bila tudi olajšana določba, da se vsem jugoslovenskim državnim upokojencem, ki žive v inozemstvu, odbija 30 odstotkov draginjskih doklad. Odslej bodo v inozemstvu živeči naši upokojenci prejemali polne draginjske doklade, če žive izven Jugoslavije v skupnem gospodinjstvu s svojimi otroci, ki imajo tam stalno bivališče, ali pa če so stari več nego 60 let.

* **Obsodba kmetov iz Marezig.** Pred izrednim tribunalom v Rimu so bili zaradi protitalijanske komunistične propagande obsojeni slovenski kmetje iz Marezig v Istri: Rudolf Marsič na 20 let zavora, Ivan Dobrinja na 19 let, Anton in Ivan Kodarin ter Ivan Marsič vsak na 10 let, Fran Jerman, Marij Muzenič, Venčeslav Kocjančič, Albert Krmac in Josip Lovrečič vsak na tri leta, Ernest Vatovac na štiri leta. Oproščena sta Miroslav Marsič in Josip Vergan. Vsi odvetniki-branitelji Manzoni, Cilenti, Gatti, Kernot in Zennaro so poudarjali, da so prepričani, da imajo pred seboj Slovence, ki niso zadovoljni, da so italijanski državljani, nikakor pa ne komunistov, organiziranih iz Moskve. Težke kazni, ki jih je predlagal državni pravdnik, niso primerne za dejanje obtožencev, proti katerim se ne dajo uporabiti izredni zakoni, marveč le splošen zakon javne varnosti. Glede umora Josipa Kavaliča, katerega so bili omenjeni kmetje tudi obdolženi, se ni dognal dokaz o krivdi s strani obtožencev. Branitelj Kernot je izvajal, češ, ker državni pravdnik ni mogel vzdržati krivde o napadu na Kavaliča, izgubi vsa tožba proti obtožencem vsak videz težjih obdolžitvev. Branitelj Zennaro je naglašal, da ni dokazano nikako zločinsko delovanje obtožencev, in je predlagal oprostitev obtožencev. Vsa obramba pa ni nič zalegla.

* **Smrt oskrbnika ljubljanskega gradu.** Pred dnevi je v svojem stanovanju na gradu umrl

grajski oskrbnik g. Jakob Lavtar, v 67 letu starosti. Zadel ga je srčna kap. Pokojnik je bil v Ljubljani splošno znan in priljubljen mož. Bil je odločen naprednjak. Že v mladosti ga je kot delavca zadel težja nesreča v tovarni in je bil od tedaj pohabljen na nogi. Po vojni je prevzel oskrbništvu gradu in je to nalogo vestno ter skrbno vršil. Blag mu spomin!

* **Vinogradniki v okolici Novega mesta se obveščajo,** da je ves trtni material banske trtnice v Vinjem vrhu razprodan in da so tozadevna naročila brezpredmetna.

* **Zlata poroka v Postojni.** Pred dnevi sta obhajala v Postojni svojo zlato poroko g. Andrej Bezeljak in njegova žena ga. Karolina roj. Klunova, teta rajnega dekana g. Zorka Kluna v Ospu pri Trstu.

* **Vinski kongres v Beogradu** se bo vršil v nedeljo 9. t. m. ob 10. dopoldne v veliki vseučilišni dvorani. Kdor se ne želi v Beogradu muditi dalje časa in se hoče le kongresa udeležiti, lahko odpotuje v soboto ob 21:06 z brzovlakom od Zidnega mosta, v nedeljo pa se lahko že ob 18:50 ali 22:10 vrne. Marsikdo, ki še ni bil v Beogradu, pa lahko to priliko porabi, da si ogleda zanimivosti Beograda. Kdor želi, da se mu preskrbi stanovanje, naj se obrne na Vinarsko društvo, Maribor, Gregoričeva 6, in naj pristavi, s katerim vlakom bo prispel v Beograd. Položaj vinogradnikov postaja z vsakim dnem slabši, zato se naj vsak, ki mu je le količkar mogoče, udeleži kongresa; tudi naše dobro utemeljene in obrazložene prošnje se bodo uslišale. Ne zahtevajte, da se le nekaj ljudi trudi. Oni, ki se ne brigajo za svoje organizacije in ostajajo vedno doma, le otežujejo in onemogočajo uspeh. Prometno ministrstvo je dovolilo polovično vožnjo na vseh železnicah. Potrebne legitimacije stanejo 5 Din in se naročajo po kaznici pri g. Lovru Petovarju, Ivanjkoveci.

* **Obratovanje na parni žagi «Gorjanci»** ustavljeno. Vodstvo parne žage na Gorjancih je ustavilo redno obratovanje za mesec dni zaradi neugodnega ozemlja, po katerem dovažajo neobdelani les na parno žago. Ko se vreme izboljša in se ozemlje osuši, bo vodstvo zopet vpostavilo normalno obratovanje.

* **Novi kolki.** Finančno ministrstvo razglša, da so prišli v promet novi kolki po 0-10 in 0-20 Din ter po 2, 5, 10, 20, 100 in 250 Din. Sedanji kolki ostanejo še nadalje v prometu do popolne porabe.

* **Uradno poslopje v Murski Soboti.** Občinska uprava v Murski Soboti je sklenila zgraditi poslopje za državne urade na severnem koncu občine, to je na Lendavski cesti. Proti temu načrtu se je dvignil odpor pri velikem delu občinarjev. Ti so sestavili pritožbo na okrožnega inspektorja v Mariboru proti temu, češ, da bi bila zgradba na nameravanem mestu v korist splošnosti malo praktična, za urade neprikladna, poleg tega pa dražja nego drugod. V svoji pritožbi, ki jo je podpisalo nad dvesto oseb, samih nekdanjih volilcev, stavijo druge praktične in cenejše načrte za rešitev tega vprašanja.

* **Pri ekspozituri javne borze dela v Kranju** dobi delo takoj: 7 služkinj (za kmečko delo), 1 hlapec, 2 tkalca (tkalki) in 5 vajencev.

* **Dedič se iščejo.** V Ameriki je umrl pred dobrim letom Vinko Kucel, ki je zapustil premoženje v vrednosti preko milijona dinarjev. Bil je ob času smrti nekako 37 let star. Dognalo se je, da je bil rojen na ozemlju bivše avstro-ogrške države. Očetovo ime je bilo Jožef, mati je bila rojena Krongac. Tudi je imel dva brata, Sebastijana in Ludovika. Kdor bi mogel dati kaka pojasnila, naj sporoči na naslov: Dr. Ivan Černe, gospodarska pisarna, Ljubljana, Miklošičeva cesta 6.

* **«Ljudska samopomoč» v Mariboru** je imela v nedeljo dne 23. februarja v Gambrinovi dvorani svoj II. letni občni zbor. Občni zbor je otvoril načelnik g. dr. Ivo Šorli ter pozdravil vse navzoče člane, posebno pa še občinskega zastopnika g. Saksido, in nato podal besedo posameznim poročevalcem dnevnega reda. Po poročilu društvenih funkcionarjev je štelо društvo z

31. decembrom 1929. v vseh oddelkih 12.204 člane. Po predloženi bilanci znaša aktiva 471.865:54 Din, od tega je naloženih 341.319:54 Din v raznih denarnih zavodih in v vrednostnih papirjih. Rezervni fond znaša 467.465— Din. Skupni promet društva je presegal 7 milijonov Din. Na podporah je društvo izplačalo v 272 smrtnih primerih 710.450 Din. Ako prištejemo izplačane podpore prvega poslovnega leta 221.357 Din, je društvo izplačalo tekom svojega dveletnega obstoja 931.807— Din. Odboru se je soglasno dal absolutorij. Kot posebna zahvala za vestno in nesebično delovanje se mu izroči na predlog nadzornika g. Remca častna diploma.

* **Zaloigra gozdnega čuvaja.** V Mojstrani si je v duševni zmedenosti s strelom v usta vzel življenje gozdni čuvaj Tomaž Lakota. Kakor se je ugotovilo, je nesrečnik prej nalil v puškino cev vode, zaradi česar mu je strel raznesel glavo. Nesrečni pokojnik zapuščá ženo z dvema hčerkama šolaricama.

* **Zenska z dvojčkoma,** ki je še zmožna za vsako delo, ne more zaradi oskrbovanja dveh otrok stopiti v nobeno službo. Zaradi tega išče usmiljen zakonski par brez otrok, ki bi vzel njena otroka v oskrbo ali za svoja. Otroka (ženskega spola) sta zdrava, čvrsta in ju ni treba več dojit. Zglasiti se je na naslov: Marija Debeljak, Gruškovec št. 115, Sv. Barbara v Halozah.

* **Slamoreznica mu je odrezala roko.** V Hoteľnu pri Ponikvi je pripravljaj 38letni hlapec Jožef Hvala na slamoreznici rezanico za živino. Ko je potiskal večjo množino sena v korito, je zašel s levo roko pregloboko v stroj in mu je ostro rezilo odrezalo roko v zapestju. Pomoč je moral iskati v celjski bolnici.

* **Huda nesreča pri delu.** V Kočevju se je te dni ponesrečil rudar Ivan Deržek. Delal je v jami in kopal premog. Nenadoma se je odtrgala težka plast premoga in padla Deržku tako nesrečno na nogo, da mu jo je na dveh mestih prelomilo. Deržek je hotel naglo odskočiti, ker se je odtrgal kos prav nad njegovo glavo. S tem je rešil svoje življenje, nesreči pa ni mogel uiti. Ponesrečenega Deržka so prinesli iz rova in poklicali rudniškega zdravnika, ki je nudil ponesrečenemu prvo pomoč.

* **Davica razsaja** v okolici Laškega, zlasti v krajih Tremerje in Rifengozd. Umrlo je že dvoje otrok, nekaj pa so jih prepeljali v celjsko bolnico. Bolezen nastopa v izredno hudih primerih, širi pa se tembolj, ker jo ljudje prikrivajo. Oblastva doslej niso ukrenila ničesar, ker je laški okraj brez sanitetnega referenta, odkar se je tej službi odpovedal dr. Čede.

* **Nenadna smrt delavca.** Te dni so našli na produ za Radejevim hlevom na Bregu pri Celju 61letnega delavca Franca Tomplaka iz Zavodne mrtvega. Tomplak, ki je bil oblečen v praznično obleko, je mrtev klečal v neki peščeni kotanjci na produ. Tomplak je bil rodom iz Zusma, pristojen v občino Sopote v šmarskem okraju. Zdravnik dr. Hočevnar iz Celja je ugotovil, da je Tomplaka zadel srčna kap.

* **Obsodba morileca, ki je umoril litijskega trgovca Rotarja.** Lani septembra je delavec P. J. iz Gradea pri Litiji iz maščevalnosti zabodel z nožem v vrat litijskega trgovca Rotarja, ki je padeł na tla in izkrvavel. Po zločinu je morilec tekell v Cerarjevo gostilno in tamkaj izpil desetinko litrske esence, na kar se je onesveščen zgrudil na tla. Toda morilec se samomor ni posrečil, ker so mu še pravočasno izprali želodec. Te dni se je P. J. pred senatom petorice v Ljubljani zagovarjal zaradi umora in je bil obsojen na šest let robije (težke ječe) ter na povračilo stroškov družini Rotarjevi (5000 dinarjev za pogrebne stroške in mesečna renta za dva nepreskrbljena otroka, vsakemu po 300 Din mesečno).

* **Smrtna nesreča zaradi neprevidnosti.** Pred dnevi se je pri kopanju ilovice smrtno ponesrečil oženjeni 40letni delavec Leopold Belič z Brda nad Vičem. Belič, po poklicu zidar, je bil po sezoni zaposlen kot kopač ilovice v opekarni

«Emona» na Brdu. Kakor večina kopačev, je tudi Belič delal na akord. Da bi nakopal več ilovice, je zemljo globoko izpodkopal, da bi se zgornje plasti ilovice same sesule. Izpodkopavanje zemlje, ki je pa delveem zaradi življenjske nevarnosti strogo zabranjeno, je postalo za Beliča usodno. Ko je imel izkopen že precejšen rov, se je nenadoma vsula velika množina ilovice nanj in ga zasula. Ostali delavci so ponesrečenemu delavcu takoj prihiteli na pomoč, vendar so ga pa že nezvestnega izkopal iz zemlje. Z reševalnim avtomobilom so ga pripeljali v ljubljansko bolnico, vendar pa je kljub zdravniški pomoči zaradi notranjih poškodb podlegel.

* **Neznan mlajši utopljenec.** Pri Sv. Petru pri Mariboru so potegnili iz Drave moškega utopljenca, starega približno 30 let. Oblečen je bil v dobro ohranjeno črno obleko in črn površnik, v katerega je bil vшит monogram «H. S.» z modro-rdečo svilo. Utopljenec je imel dalje pri sebi rjave usnjate rokavice, dobro ohranjene čevlje z rjavimi gumijastimi podpetniki, barvano cefirsrajco ter rdeče barvano samozaveznico. Sicer ni imel pri sebi nobenih listin, iz katerih bi bilo mogoče dognati njegovo istovetnost.

* **Neznan utopljenec.** Nedavno zvečer sta dva železniška delavca iz Hotiča, ko sta šla z dela domov, zagledala v sredini savskega toka neznanega moškega, ki ga je struja vlekla s seboj. Delavca Feliks Bajde in Ivan Česen sta stekla k strugi, da bi pomagala nesrečniku in ga potegnili na kraj vode. Toda, žal, nista mogla pomagati. Zato sta zdrvela do bližnje hiše h Kresu v Spodnji Log. Tam sta našla dolg kol, ki je imel na koncu nasajen kavelj. S tem opremljena sta odhitela nazaj k Savi. V bližini Samsovega broda sta ugledala neznanca, ki ga je vrtil tok nedaleč od broda. S kavljem sta ga potegnila k bregu, a neznanec je bil že mrtev. Pri utopljenca niso našli nikakih dokumentov, iz katerih bi se dala ugotoviti njegova istovetnost. Najdenec je približno 60 let star, srednje močne postave, dolgih rjavih brk in sivih las, deloma plešast. Oblečen je v rjavo, deloma že zakrpano obleko, čevlje pa je imel še razmeroma dobre. Pri njem so našli tudi britev, pipo in kilni pas. Značilno je, da je imel neznanec na sebi še klobuk, ko sta ga ugledala Česen in Bajde sredi Save, ko pa sta se vrnila s kavljem, je bil že razoglav. Prav verjetna je domneva, da je skočil neznanec sam v vodo.

* **Smrtna nesreča otroka.** V nedeljo 23. februarja sta šla oba Marlinova, mož in žena, doma iz Čevlca, k jutranji službi božji v Šmarjetu. Doma sta pustila štiri otroke v oskrbi deklet. Dekla je šla v hlev kravo molzt, petletna Marija pa se je na peči obuvala. Pri tem ji je padla podveza od nogavic na tla. Šla je s svetiljko svetiti, a luč ji je ugasnila. Nato je tekla v kuhinjo in prinesla gorečo trsko v sobo in z njo iskala zgubljeni predmet. Pri iskanju se ji je užgala obleka in otrok je bil naenkrat v plamenu. Njena malo starejša sestra, ko je to opazila, jo je hitro začela polivati z vodo. Tudi dekla je medtem prišla in s strahom pomagala reševati deklico. Ko so prišli starši od maše domov, so do vratu opeklo deklico urno odpeljali v novomeško bolnišnico. Pa je bila vsaka pomoč zaman ter je nesrečni otrok kmalu podlegel opeklina.

* **Nesreča v gozdu.** Delavec Anton Križanič, stanujoč v Ljutomeru, se je te dni pri podiranju drv v hosti Ljudmile Rekove v Gresovščaku tako močno ponesrečil, da je moral biti še isti večer prepeljan v bolnišnico v Mursko Soboto.

* **Najdba utopljenca v Dravi.** Brodar Hrastnik je potegnil te dni iz Drave pri Zgornjem Dupleku že od 11. januarja pogrešanega Frana Šterna s Pobrežja. Oblastvo je odredilo preiskavo, da dožene, ali gre za nesrečo, samomor ali celo zločin.

* **Po dveh nesrečah v bolnici.** V bolnišnici v Murski Soboti leži mlekarnik in lastnik avta iz Tešanovcev, Pavčič, ki je v kratkem času preživel dve hudi nesreči. Pred dnevi se je peljal z avtom iz Sobote v Tešanovce. V avtu sta sedela razen njega še neki Titan in Šofer. Bilo je ponoči.

Ko je avto z največjo brzino vozil med Martjanci in Moravci, se je naenkrat znašel v jarku ter se prevrnil, tako da so molela kolesa proti nebu. Vsi potniki so dobili večje ali manjše poškodbe, k sreči pa smrtnih žrtev ni bilo. Stroj je bil tako poškodovan, da so ga morali s konji peljati k mehaniku. Ker je bil avto poškodovan in se Pavčič ni mogel na njem voziti, se je moral zadovoljiti s kolesom. Sedaj pa ga je zadela druga nesreča. Zopet se je peljal po isti cesti kakor prej z avtom. V hipu je izgubil oblast nad kolesom in se je zvrnil z njim vred v občestni jarek. Vstati ni mogel več, ker si je pri padcu strl nogo. Prepeljali so ga v bolnišnico.

* **Najdena utopljenka.** Pri Čatežu ob Savi so potegnili iz vode neko utopljenko srednje, čokate postave, v starosti približno 50 let, oblečeno v sivkasto obleko. Na roki je imela poročni prstan in v ušesih uhanje. Soditi je, da je kaka mestna oseba. Na žepnem robcu je monogram I. K. Nekaj dni prej je prenočila v kolodvorski restavraciji v Brežicah. Pokopali so jo v Čatežu.

* **Sleparski agent iz Nemčije** se je pojavil v Mariboru in drugih krajih Slovenije ter je zbiral naročila za povečanje slik, pa je seveda jemal tudi naplačila. Ponekod je delal to na račun tvrdke Sarnson & Comp., drugod pa pod imenom tvrdke Kurt & Dietl iz Münchena, češ, da je to eno in isto. Ker pa naročniki dolgo niso dobili slik, so se nekateri obrnili s pismi na navedene tvrdke, toda pisma so bila od münchenke pošte vrnjena s pripombo: «Firma ne obstoji». Bajde je dotični agent še vedno na potu po Sloveniji in naj bodo ljudje previdni. Sploh pa se nam zdi nerazumljivo, zakaj ljudje še vedno nasedajo tudi takim agentom iz tujih držav.

* **Razkrita tatvina kolesa.** V palači Osrednjega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani je bilo v teku zadnjih let izvršenih mnogo tatvin koles. Domžalski orožniki so dolgo sumili tudi Jakoba Gregoriča iz Brezovice, da je bil udeležen pri teh tatvinah. Gregorič je 22letni sin posestnika, a ni za pošteno delo. Rad se klati okrog brez posla in ima posebno veselje do koles. Orožniki so že parkrat izvršili preiskavo na njegovem domu, a vedno brez uspeha. Nedavno so vnovič premetali vse seno in mrvo ter našli še dobro ohranjeno kolo s številko 139.504. Gregorič je izprva odločno tajil tatvino, končno pa le priznal, da je kolo lani v septembru odvedel iz veže OUZD v Ljubljani. Tatvina je prijavljena okrajnemu sodišču na Brdu, kolo pa imajo v varstvu na orožniški postaji v Domžalah.

* **Preprečen beg zločinca.** V zaporih novomeškega okrožnega sodišča sta že dalje časa zaprta znani kočevski svedrovec Sinčič in Ciril Cvar. Te dni je bil Cvar klican pred sodnika poedinca in bil obsojen na zapor. Ko je bil Cvar premeščen v drugo celico, je pri pregledu zapora izpovedal upravniku g. Barbiču, da se je pripravil s Sinčičem na beg iz zapora. Sinčiču se je namreč posrečilo vtihotapiti v podplatih svojih čevljev tenko železno pilo, s katero je prežagal že doberšen del celičnega omrežja. Ker je bil Cvaru beg iz zapora s tem, da je bil premeščen v drug zapor, preprečen, je iz nevošljivosti izdal tovariša.

* **Slab plen vlomilcev na kolodvoru v Rušah.** Eno zadnjih noči je bilo vlomljeno v prometno pisarno kolodvora v Rušah. Ko se je šef postaje zgodaj zjutraj prebudil, se mu je zdelo, da čuje iz pisarne vrtnje v blagajno. Stopil je iz stanovanja, v tem je v prometni pisarni nekaj zaropotalo in kmalu sta se pojavila dva moška, eden skozi okno, drugi skozi vrata, ter izginila. Pokazlo se je, da sta skušala navrtati blagajno, pa se jima ni pravočasno posrečilo. Odnesele sta samo 182 Din iz manipulacijske blagajne. Policijski pes, ki ga je takoj zjutraj privedel detektiv mariborske policije, je skozi okno, skozi katero je skočil eden vlomilcev, takoj prijel sled in se je pričelo zasledovanje, ki je končalo z aretacijo nekega postajnega delavca, ki pa sicer dejanje taji.

* **Dve žrtvi napadalec.** Te dni je bil napaden 27letni steklarski pomočnik Rudolf Miklavčič iz

Broda in je prejel s trdim krepelcem močan udarec po desni strani glave, tako da je nastopilo nevarno krvavenje. V Zavrhu pa je dobil 45letni delavec Anton Jakob od neznanega napadalca tako močan udarec s kolom po levi roki, da ima zlomljeno kost med zapestjem in komolcem. Oba poškodovanca sta bila sprejeta v celjsko bolnico.

* **Prevroča kri 60letnega možaka.** Te dni je bil v Slovenski Bistrici sejem. Tja jo je mahnil tudi 60letni, še čvrsti prevžitkar Kopše iz Stanovskega blizu Poljčan, da bi kupil za zeta, kateremu je pred letom dni prepustil posestvo, molžno kravo in še kaj drugega za sebe. Na sejmu je bilo vsega na pretek, vendar nič takega, kar bi njemu ugajalo. Nejevoljen se je zatekel v bližnjo gostilno, kjer si je privoščil precejšnjo mero dobre kapljice. Šele v mraku se je zibal proti domu. Nataknjen, kakor je bil možak, je začel doma razgrajati in vpiti nad zetom: «Večerjo mi daj, ali pa te nažgem ko mačka!» Ker pa mu zet ni mogel takoj postreči z večerjo, stari pa tudi ni dal miru, je zet starega, da se ga ubrani, udaril čez pleča s polenom, ki ga je baš imel pri sebi. Tedaj pa zagradi še razjarjenjši Kopše v bližini se nahajajoči kuhinjski nož ter vseka dvakrat precej močno slabotnega zeta po roki na dveh mestih. Roka je bila mahoma vsa krvava. Na krik je pritekla v hišo vsa preplašena žena, ki mu je za prvo silo obvezala roko. Nerodni stari možak pa je, ko je zagledal kri, odnesel pete in se baje še ni vrnil domov.

* **Trdovratno zapeko,** katar debelega črevesa, napetosti želodčne motnje, zastajanje krvi, nedelavnost jeter, zlato žilo, bolečine v kolkah odpravimo z uporabo naravne «**Franc Jožefove grenčice**», če jo izpijemo zjutraj in zvečer malo čašico. Zdravniške strokovne veličine izpričujejo, da učinkuje «**Franc Jožefova voda**» celo pri zdražljivemu črevesu brez bolečin. «**Franc Jožefova grenčica**» se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

* **Vprašajte svoje prijateljice,** povedale Vam bodo, da je terpentinsko **milo Gazela** edinstven pralni prašek. Poskusite ga!

PREKMURSKI GLASNIK

Nujna potreba nove ureditve občin

Dolnja Lendava, 1. marca.

Pri nas je še po bivšem madžarskem načinu vsaka vas za sebe občina. So primeri, da ima občina le okrog 20 hišnih števil in nekaj nad sto prebivalcev. Razumljivo je, da tako male občine niso zmožne čvrstega samostojnega življenja in da je to nekaj napačnega in neprimernega za današnje čase. Nujna potreba je, da se več sedanjih občin združi v eno občino na način, kakor je to v ostalih krajih Dravske banovine.

Današnja ureditev občin je brez dvoma neprimerna in gotovo se bo že v doglednem času storilo potrebno, da se uredi občine po modernem in naprednem načelu. Za čimprejšnjo preorganizacijo naših občin govori več tehtnih razlogov. Danes omenimo dva najvažnejša, ki zahtevata hitro od pomoč.

Uprava naših občin je pred vsem pomanjkljiva in često kvarna za ljudske koristi. Vodstvo občin je v rokah ljudi, ki nimajo sposobnosti za opravljanje prevažnih občinskih samoupravnih poslov. Ponekod župani komaj znajo pisati in čitati in nikakor niso sposobni za sestavek kakega uradnega dopisa v najenostavnejši obliki, kaj šele kakega važnejšega poročila in sličnega. Občine so siromašne in ne morejo vzdrževati pisarniških moči, občinskega tajnika. Laško si je tedaj misliti, kako se opravljajo pisarniški posli v občini, kjer uraduje nesposoben župan. Nešteto neprilik in sitnosti imajo oblastva, a največ škode občani sami. Župani se z uradnimi akti obračajo po nasvete in pomoč često k nepoklicnim osebam. Uradni akti se ne shranjujejo in poslovne knjige, ako sploh obstoje, se ne vodijo.

Ni naš namen žaliti tu kakega župana ali kritizirati njihovo delo v slabem namenu. Naše trditve so resnične in vsakdo, ki ima opravka z našimi občinami ter ima vpogled, odnosno se zanima za občinske razmere, nam bo pritrnil. Hočemo zboljšanja občinskih razmer in ničesar drugega. Priznati je treba, da vodijo zopet na drugi strani nekatere občine zmožni župani, ali pa so zmožni občinski tajniki, ki vodijo pisarniške posle.

Obča izobrazba župonov in občinskega odbora je ponekod tako nizka, da se ti ne zavedajo važnosti položaja, na katerem se nahajajo, ne odgovornosti, ki je s tem položajem združena. Ni potrebne delavnosti, dobre volje, ni lastne želje po napredku in naprednem vodstvu občinske uprave. Dogode se primeri, da župani nehote zaradi napačnih ali nikakršnih poročil povzročajo škodo posameznikom.

Vsi ti nedostatki, ki silno kvarno vplivajo na splošno upravo, se odpravijo, ako se združi več sedanjih občin v eno veliko občino, ki ji bo na čelu stal zmožen župan, ki ima potrebno izobrazbo. Občinski urad ne bo nekaj preveč domačega kakor danes, ampak urad, ki bo užival ugled in spoštovanje. Vodstvo pisarniških poslov bi vodile zmožne pisarniške moči, občinski tajniki, po navodilih županov. Nujno so potrebni dobro urejeni občinski uradi v posebnih občinskih sloopjih. Na tak način bi se odpravila marsikatera pomanjkljivost, ki je danes, žal, še običajna v danih razmerah.

Potrebno pa bo pri urejevanju novih občin, uvaževati glede na gorenje zahteve tudi nacionalne razmere v naših mešanih krajih.

Drugi važen razlog je občinsko gospodarstvo. Današnje občine imajo visoke proračune, velike izdatke, ki jih krijejo večinoma z občinskimi davčinami, zaradi česar so občani silno obremenjeni. Med izdatki so taki, ki bi se v primeru združitve več občin občutljivo znižali. Ti so: županova plača, razne tiskovine, pisarniške potrebščine, poslovne knjige, zakoniki, uradni listi, pečati in drugo. Recimo, da je združenih v eno občino šest današnjih občin. Sedaj mora imeti vsaka teh občin vse zgoraj našete reči sama za sebe, v primeru združenja bi pa bile vse te reči skupne kakor za eno občino. Finančni uspeh bi bil takoj viden, ker bi odpadlo mnogo izdatkov, ki danes težijo naše občine. Dejstvo je, da bi isti denar, ki ga danes izdaja vsaka občina za gotove potrebščine, zadostoval šestim današnjim občinam in nastopilo bi znatno olajšanje bremen.

Redno poslovanje dobro organiziranih občinskih uradov pa bi tudi sicer bilo narodu v silno olajšavo. Koliko denarja morajo izdajati raznim izobraženejšim ljudem posamezniki, ki jim je treba kaj razložiti ali napisati, kar je prav za prav občinska zadeva, ki je na občini ne znajo rešiti! Lahko se reče, da bi se z ureditvijo občin prištedilo ljudem na leto na tisoče dinarjev.

Velike občine morajo imeti, seveda, tudi primerne proračune za kritje izdatkov. Nikakor pa tak proračun ne bi bil večji, kakor ga danes ima šest občin skupaj. S pametnim gospodarstvom pa se iz ene roke z manjšim denarjem napravi več koristnega, kakor iz šestih rok z večjimi vsotami.

Obstoji še več razlogov, ki govore za čimprejšnje združenje malih občin v večje upravne enote. Ob priliki bomo našli tudi te. Gori navedena razloga pa sta najbolj kričeča. **Dobra občinska uprava je temelj zadovoljstva med narodom.** Sedanjim občinam grozi finančni polom, zato je treba temeljitega zdravljenja občinskih gospodarskih razmer.

Strog pasji zapor. Ker se je v občini Odranci pojavil stekel pes, je sreski načelnik v Dolnji Lendavi odredil za ves srez strog pasji zapor. Psi morajo biti privezani ali pa imeti nagobčnike. Varnostni organi imajo nalog vsakega prostega psa ustreliti, poleg tega pa ima lastnik psa precejšnje stroške.

Licenciranje in premiranje bikov in merjasev se bo vršilo za srez Dolnja Lendava 12. t. m.

v Bogojini in Dobrovniku, 13. t. m. pa v Beltincih, Črensovcih na Kapci in v Dolnji Lendavi. Licencirani bodo le biki simodolske pasme, merjaseci pa le beli angleške in nemške plemenite pasme, oziroma kiržanci teh. Lastniki bikov, ki so dobili leta 1929. premijo, morajo te prignati na to licenciranje.

Nova avtomobilska proga. Kakor čujemo, se je osnovala v Beltincih družba, ki bo z dvema avtomobiloma vršila potniški promet po cesti Beltinci—Črensovci—Dol. Lendava. Avtobus bo vozil v vsako smer dnevno dvakrat. Družba je dovoljenje že dobila. Tako avtobusna proga je na tej cesti silne važnosti, posebno za vasi, ki so od Dolnje Lendave preoddaljene.

NAŠI NA TUJEM

Iz Audun le Tiehe nam pišejo: V tukajšnjem velikem rudniku železa, v katerem je zaposleno okrog 6000 ljudi, je tudi nas, slovenskih rojakov, okrog 100. Pisec teh vrst je že dve leti tu, a še ni čital o tukajšnjih rojakih nobene vrstice v «Domovini». Največ nas je tu Dolenjcev iz Krškega, Cerkelj, od Sv. Križa in iz Kostanjevice ter bližnjih vasi.

Iz Sudburyja v Kanadi nam piše naš naročnik: Vsak teden težko čakam na «Domovino», ki sem jo zelo rad čital že v domačem kraju. V tujini se mi je «Domovina» še bolj priljubila, ker tu primanjkuje dobrega slovenskega štiva. Delavske razmere v Sudburyju so različne. Plače niso slabe, toda nezaposlenost je velika. Katastrofalni požar, ki je uničil Levack Mine, je še povečal brezposelnost. Zaradi tega požara je prišlo tudi okrog 200 Slovencev ob kruh. Fantje, ki ste še doma, premislite si dobro, preden se podaste v svet s trebuhom za kruhom, kajti povsod vlada kriza dela, zlasti sedaj v zimskem času. Pozdrav vsem bralcem in bralkam «Domovine»! Nikolaj Šteblaj.

Dokazilo zvestobe

(Dogodbica iz minulega stoletja.)

Mlad, postaven mladenič se je poročil s postarno vdovo. Vzel je ni toliko iz ljubezni kakor zaradi lepe domačije, kakor je običajno na deželi. Vendar sta se precej dobro razumela. Mož je pridno delal in skrbno gospodaril, ni si privoščil ne zabave ne razvedrila.

Žena ga je ljubila bolj kakor vse na svetu. Poročila se je zaradi ljubezni, čeprav je primožila tudi nekaj dote. Ponosna je bila na mladega moža, vedno je o njem govorila.

Dočim je ženica rada gostolela, je bil Oreškar resen, tih in zamišljen. Na vsako deseto besedo ji je komaj enkrat odgovoril. To jo je trlo in žalostilo, tukaj je trpela njena ljubezen.

«Ali si jezen?» ga je večkrat nadlegovala. «Moj Bog, kaj sem se ti vendar zamerila!»

Mož je prav počasi našel kak izgovor. «Saj vidiš, koliko je sitnosti in dela. Vedno mislim in preudarjam, kako bi kaj izboljšal ali preuredil.»

«Za vse drugo imaš dovolj časa, samo zamega nimaš. Slab mož, ki se ne briga za svojo ženo.»

Oreškar je navadno skomignil z rameni ter ji ni odgovoril. Včasih pa je rekel: «Ali meni, da te bom ujekal in božal ko otroka?»

«Vsaj povedal bi mi kaj», ga je zavrnila. «Kakole kako domačo...»

«Kar vem jaz, to veš tudi ti. Saj jeva iz iste sklade...»

S takim odgovorom pa se žena ni zadovoljila. Vedno je ugibala, kakaj je mož tako močec in nedosten. «Nekaj mora biti: ali je bolan ali pa nori za kako drugo...» je prišla do zaključka. Za bolezen ni našla primerne znaka, zato je obveljalo: mož jo je vrgel iz srca — njo, zakonsko ženo ter jo zamenjal z drugo.

Glasno se mu tega ni upala povedati, skrivaj se je rajši borila z neznosnimi mukami ljubosumnosti. Neprenehoma je iskala nesramnico, ki jo hoče nasilno izpodrinuti. Imela je skoro že izbrano; vsa je bila že pripravljena, kaj bo ukrenila, kadar jo zasači.

Vzlic prizadevanju pa ni mogla najti povoda, da bi javno nastopila. Mož je bil vedno doma, njegovo vedenje je bilo povsod enako. Na potih se ni ustavljal, kadar je kam odšel po opravkih, se je vselej hitro povrnil.

Tedaj je prispela tolpa ciganov, ki so nedaleč od vasi postavili šotore. Stara umazana ciganka je hodila od hiše do hiše in napovedovala srečo. Prišla je tudi k Oreškarju, gospodinja je bila sama doma, mož je odšel v gozd po drva.

«Jaz preganjam nesrečo in prinašam blagoslov», je žlobudrala v ciganskem narečju. «Pomagam pri živini, pa tudi pri kokoših, ako nesejo mehka jajca. Ali hočete videti, kdo vas peklenško sovraži in nebesko ljubi? Ako vam je kaj narejeno, bom odčarala za skromno darilo.»

Oreškarica se je spomnila moža ter ji je potožila, da je vedno nekam čuden in hladen. «Ni izključeno, da mu sedi v srcu kaka druga na mojem mestu...»

Navihana ciganka se je nadejala lepega zaslužka. Natanko jo je izprašala, kako se njen mož obnaša, kam hodi, s kom obučuje. Nato je premešala kvarte ter jih razvrstila.

Ljubosumna ženica ni mogla povedati drugega, kakor da ima mož pod vzglavjem neko tablico, katero večkrat pogleda. Ko se zjutraj obleče, jo nastavi pred obraz, isto tudi, preden kam odide.

Ciganka je zavila oči in nekaj zamrmrala. Nato je pričela važno razlagati: «Mamica, tablica, katero ima vaš mož pod vzglavjem, morate poiskati. Dobro si jo oglejte! Vaš mož ljubi namreč samo tisto ženo, katere podobo boste notri zapazili.»

Ciganka je prejela obilno darilo, za katero se je oddolžila še s praški proti mōri in raznim nesrečam, na kar je zadovoljno odkrevljala. Oreškarica pa je takoj hitela k moževi postelji, kjer je našla pod vzglavjem lično ogledalo. Še nikoli ga ni videla tako od blizu; takrat namreč še niso bila v navadi.

«Francelj, moj zlati možiček!» je vzkliknila, ko je zagledala v zrcalu svoje obličje. «Zdaj pa vidim, da me resnično ljubi!»

Kadar je le količkaj utegnila, je stopila v sobo in občudovala dokazilo moževe zvestobe.

S o t e š č a n.

ŽENSKI VESTNIK

Prva nega piščancev

Predvsem še par besed o valjenju. Med valjenjem močiti jajca z vodo ni priporočljivo, ker preveč vlage lahko povzroči plesen, ki uniči v življenje razvijajoči se plod.

Večkrat se tudi primeri, da se ne izvalijo vsa jajca v določenem času. Tedaj je tako še neizleženo jajce treba dati v toplo vodo, do (40 stopinj Celzija). S tem doženemo, ali je zarodek še živ. Jajce z živim zarodkom ostane namreč plavajoče na vodi in se sunkoma premiče, dočim se jajce, ki ima mrtev zarodek, potopi na dno in miruje. Potem damo tako jajce, ki je živo, zopet pod kokljo. Lahko pa napravimo še z nožem ali kakim drugim primernim orodjem na široki strani jajca previdno razpoko, potopimo jajce vnovič v vodo in ga takega zopet podložimo koklji.

V teku 12 ur se potem izvali piščec; ako se to ne zgodi, tedaj ni več upanja. Tako seveda postopamo le pri dragocenih jajcih, da ni izgube.

Ko se valijo posamezna piščeta, jih je treba sproti odstranjevati izpod koklje, čeprav so še mokra. Denemo jih v pripravljeno košarico, napolnjeno z bombažem, perjem ali kako drugo

lopljo in mehko stvarjo, na kar vse skupaj postavimo na tople kraj. Več ko dvakrat na dan pregledovati kokljjo ni umestno, ker se preveč razburja in tako lahko potre jaja ali pohodi napol izvaljena piščeta.

Kadar so se izvalila vsa piščeta, jih prinesemo kokljji, ki jo denemo kam na primeren topel in svetel kraj. Kokljjo je treba takoj nahraniti, čim smo jo vzeli z gnezda, in jo tudi pustiti, da se malo spreleti in okoplje v pesku. Piščeta pa nakrmimo šele čez kakih 36 do 48 ur.

Za prvo pičo damo piščetom po stari navadi kašo, dobro pa je, če jo skuhamo na mleku. Nadalje pa jih hranimo še s kuhanimi in dobro sesekljanimi jajci, z malo kuhanega mesa, kuhanim mlekom, mehko skuhanim rižem, zmletim ali stolčnim žitom, prosom in takim in enakim. Ko so piščeta stara že osem dni, je priporočljivo, dajati jim malo klajnega apna (približno poldrug gram na dan za eno piščo) ali pa zmletih sirovih kosti, ker utrjuje živalci in pospešuje rast. Pičo dajamo v majhnih deležih, prvi teden vsako uro, v drugem tednu vsako drugo uro itd. in jo menjavamo, enkrat mehko, t. j. namočeno, drugič suho zrnato pičo. Preostalo mokro pičo je treba odstranjevati, ker se kaj hitro skisa in je škodljiva. Zelenjave pri piči tudi ne sme manjkati: solata, špinata, regrat, kreša, trava, koprive, okaljena semena, to vse je dobro in hranljivo za piščeta. Seveda ne sme manjkati piščetom tudi pijače, ki jim jo damo že po 12 do 18 urah po izvalitvi. Za pijačo pa je v prvih tednih najbolje prekuhana in ohlajena mleko.

Pri lepem vremenu puščajmo piščeta na prostu, pri močni rosi ali v dežju pa ne, da se ne prehladijo.

Po treh tednih pričanja piščancem rasti perje; tedaj jim je treba že dajati močnejše piče, stolčenih jajčjih lupin, poparjenih ali suhih otrobov in druge zrnate piče. Na ta način hranjena piščeta se bodo v prvih osmih tednih razvila kar najbolje, potem jih pa ni treba glede piče nič več ločiti od ostale perutnine.

Na kuhinjo

Ocvrti zrezki. Sfaširaj 10 dek svinjskega mesa in 10 dek kuhanega krompirja, dodaj 4 deke masti od pečenke; če je nimaš, pa 4 deke sirovega masla in eno jajce, osoli, popopraj in dobro zmešaj. Od tega napravi majhne zrezke, jih povaljaj v raztepenem jajcu in nato v drobtinah, pa jih ocvrti na vroči masti. Daj na mizo s kako prikuho in solato. Zelo se poda zraven kisle zelje.

Telečji zrezki. Telečje meso od stegna ali plečeta zreži na zrezke, ki jih dobro prevleci (našpikaj) s špehom in osoli. Na masti ocvrti eno žlico sesekljane peteršilja, položi zrezke na to mast in peteršilj in zalij z eno zajemalko juhe ali vode, na kar deni v pečico. Ko je meso mehko pečeno, postavi na štedilnik, posuj žličico moke in jo mešaj zarumeni ter prilij še osminko litra kisle smetane. Ko prevre, je jed gotova.

Krompir z mesom. Krompir skuhaj, ga odcedi in olup in hladnega zreži na tenke kose. Kozo dobro namaži s sirovim maslom ali mastjo, posuj z drobtinami, na kar položi eno plast krompirja, nanjo eno plast kuhanega in sesekljane prekajenega svinjskega mesa, nato spet krompir in spet meso, da je koza polna. Na vrh naj pride krompir, na katerega položi še par koščkov sirovega masla. V lončku pa zmešaj četrtinko litra smetane ali mleka in dve jajci, polij to po krompirju in deni peči v pečico.

Ocvrti emočki. Skuhaj na mleku zelo gosto zdroba (grisa), primešaj malo sladkorja, osoli in ko se malo shladi, primešaj pest zmletih orehov ali pa mandeljnov. Žlico zmoži v vodi in zajemi lep podolgovat emoček, ga povaljaj v krušnih drobtinah in ga ocvrti na masti. Ocvrte emočke pa potrklij vsakega posebej v sladkorju, ki si mu primešala malo kakava. Pokladaj jih previdno na krožnik, da se ne potlačijo. Ko so gotovi, jih daj takoj na mizo, da se ne shladijo.

IZ POPOTNIKOVE TORBE

Samomor v hipni zmedenosti

Lešnica pri Ormožu, ob koncu februarja. Pred dnevi se je ustrelil v hipni zmedenosti 22letni Franjo Kosi, posestnikov sin iz Lešnice, miroljuben mladenič, vrl godbenik in povsod čislán. Tragični dogodek se je zgodil takole:

Usodnega večera so se podali trije bratje iz Lešnice, en fant iz sosedne fare in še en fant iz Runča skupno na prežo k neki gostiji. Tam so se nasrkali kapljice in zapeli nekaj pesmic, nato pa se odpravili židane volje proti domu.

Spotoma so se oglasili še pri sosedu, kjer je bil ples. Tam so nekoliko poplesali, nato pa se zopet odpravili. Nekaj korakov od hiše je predlagal Franjo Kosi svoji družbi, naj bi se vsi vrnili nazaj na gostijo. Njegov starejši brat pa mu je ugovarjal, češ: «Dosti je vsega, pojdimo domov!» Franjo je pa le silil nazaj in konec vseh koncev je bil ta, da je Franjo v neki zmedenosti razburjenosti potegnil revolver, si ga nameril na srce ter sprožil. Nesrečni mladenič se je zgrudil mrtev na tla.

Prihjubljenega mladeniča je na njegovi zadnji poti v prerani grob spremljalo številno občinstvo, saj je imel vzorni mladenič povsod mnogo prijateljev. Bodi mu blag spomin!

ZANIMIVOSTI

× **Društvo proti hudim ženam.** V Liverpoolu v Angliji je bil ustanovljen že pred leti klub, za katerega razen policije in članov nihče ni vedel. Nedavno je pa javnost zvedela, kakšen je ta klub in kakšne cilje ima. Okrog 500 liverpoolskih zakonskih mož je sklenilo organizirati se in začeti boj za svoje pravice proti ženam. Bili so večinoma možje, ki niso mogli več prenašati nasilstva svojih boljših polovic. Cilji kluba so bili zelo plemeniti. Zakonski možje in sploh vsi moški naj bi se ločili od žensk tako, da bi občevali z njimi samo poslovno in uradno, kolikor je to potrebno. V prostorih kluba so veliki napisi, kakor «Ne gremo domov!», «Proč z ženami!» in podobno. Klub deluje zelo agilno. Svoje člane podpira, kolikor se dá, in če kateri brez dovoljenja ponoči izostane, se klub pobriga, da pride brez večje nezgode domov. Z vsakim takim grešnikom gre član kluba, katerega naloga je pomiriti razjarjeno ženo in preprečiti morebitne hujše posledice moževega nočnega izleta.

× **Pravljica o februarjevih 28 dnevih.** Zakaj ima februar (razen v prestopnem letu) samo 28 dni? Stara normanska pravljica pripoveduje, da je bil februar nekoč bogat gospod, ki se je pa z vso strastjo vrgel na igranje. Čim več je izgubil, tem strastneje je igral, dokler ni nekega dne uvidel, da je vse svoje premoženje zaigral. Pa še ga ni srečala pamet. Pozval je svoja prijatelja januarja in marca k zadnji igri in ker ni imel nič več premoženja, je zastavil dva dneva. Izgubil je tudi tokrat in je moral januarju in marcu prepustiti po en dan. Tako je prišlo, da imata januar in marec, ki sta imela prej kakor februar samo po 30 dni, sedaj pa 31 dni, medtem ko se mora lahko miselni februar za svojo igralsko strast pokoriti s tem, da se mora od tistega časa zadovoljiti samo z 28 dnevi.

× **Zgodovina francoskih vlad.** Kmalu bo 60 let, odkar je Francija postala republika. Zanimivo je, da je sedanja Chautempsova vlada že enainosemdeseta. To se pravi, da pride na vsako vlado povprečno devet mesecev vladanja. 9 vlad je sestavil Mac-Mahon, 12 Grévy, 10 Carnot, 5 Félix Faure, 4 Loubet, 4 Fallières, 12 Poincaré in tako naprej. Sedanji predsednik francoske republike Doumergue preživlja že deseto vlado, odkar je bil izvoljen. Največ časa (19 dni manj kakor tri leta) se je vzdržala na krmilu vlada, ki jo je sestavil Waldeck-Rousseau. Najmanj časa (samo en dan) pa je trajala vlada pod predsedstvom

generala Rochebouëta (od 23. do 24. novembra 1877.).

× **Čudodelni zdravnik in ljudska lahkovernost.** V Gallsbachu na Gornjeavstrijskem že nekaj časa zdravi ljudi čudodelnik Zeileis, ki sedi trdno na svojem mestu kljub vsem protestom avstrijskih in nemških zdravnikov. Baje ga gornjeavstrijska oblastva sploh ne marajo odstraniti, ker je zaradi njega dotok bogatih tujcev v deželo ogromen. Proti preganjanju čudodelnega zdravnika ni samo prebivalstvo okoliških vasi, ki je obogatelo, odkar uganja Zeileis svoje čarovnije, temveč tudi okrog 1500 bolnikov, ki se zdaj zdravijo v Gallsbachu. Avstrijska vlada je v veliki zadregi. Liberalni listi pozivajo vlado, naj omeji to kulturno sramoto, ker je jasno, da je vse Zeileisovo zdravljenje čisto navadna neresna komedija.

Listnica uredništva

Ziri. Dopis glede prireditve prepozno prejeli. Nekaj dopisov smo zaradi preobilice odložili za prihodnjo številko.

Zibika. En dopis prepozno prejeli.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Prebrisan pumpež.

Martin Vsevedež stopi v novo otvoreno trgovino in pravi: «Slučajno nimam pri sebi denarja. Če pa mi dovolite pri vas nekoliko kredita, vam povem imena vseh slabo plačujočih strank v soseščini, da jim ne boste nič kreditirali.»

Banko otvori.

Baraba 1: «Kako ti gre, bratec?»
Baraba 2: «Imenitno. Jutri odprem banko... z dletom.»

V šoli.

Učitelj: «Tičar, povej mi, kaj je bajka!»
Učenec: «Bajka je pripovedka, ki ni resnična.»
Učitelj: «Pazi vendar! Nocoj se mi je sanjalo, da sem zlezal na streho in z vilami prebodel mesec. Kaj je to?»
Učenec: «To je neumnost.»

PREKLIC.

Podpisani preklicujem vse obdolžitve, katere sem izrekel proti g. Petru Balantiču, poslovodji v mlinu g. Mirka Weinbergerja v Zagorju. Gospodu Balantiču se zahvaljujem, da je v tej zadevi odstopil od tožbe.

Zupanc Franc,

mlinar pri g. Weinbergerju
v Zagorju.

Pomladitev!

Znameniti svetski biolog Fizis pravi: Pomladiti, znači odstraniti s sebe starost, biti manj ubog, manje trpeti zaradi boleznih in slabosti, ne tako zgodaj umirati, ali z drugimi besedami — približevati se zopet mladosti, lepoti, aktivnemu življenju in sreči; nikdar pa bogastvo ne more dati človeku ono srečo, katero uživa pri svojem fizičnem in duševnem blagostanju. Vendar, na žalost, človeški organizem ostane zdrav, močan in sposoben za delo in aktivno življenje samo do tedaj, dokler ima zdrave življenjske žleze; slabe in bolne žleze ne napolnjujejo organizma z dragocenimi fermenti in gormoni energije, vsled tega zastaja krvotok in izmenjava materije, v organizmu se začne nabirati mokračna kislina in drugi strupi, kateri so ravno glavni krivci vseh boleznih in nadlog staranja človeka. K sreči so znameniti učenjaki, Broun Sekar, Karno, Žilber i. dr., dokazali, da bolni organizem po sprejemu fiziološkega ekstrakta, kakor «Kalefluid» D. Kaleničenka, pripravljen iz mladih živali zopet povrne izgubljeno zdravje in mladeniško čilost. Torej, zakaj medicinski krog celega sveta imenuje «Kalefluid» kot močno ojačujoče sredstvo za časa boleznih in po njej.

«Kalefluid» čisti kri, ojačuje krvotok in izmenjavo materije in odstranjuje iz organizma mokračno kislino in druge strupe. Po kurzu zdravljenja organizma s «Kalefluidom» preneha slabost, nervoznost, hitro staranje, boleznih, potrtost in prejšnji bolnik zopet oživi ter uživa vse radosti mladostnih dni.

Brezplačno pošljemo nov način «Pomlajevanja in zdravljenja organizma», z zdravniškimi ocenami. Obrnite se: Beograd, Kralja Milana 58, Miloš Marković.

«Kalefluid» se dobi v vseh lekarnah in drogerijah.

Pri zdravniku.

Zdravnik: «Kaj ste jedli, da imate bolan želodec?»

Bolnik: «Žgance.»

Zdravnik: «Tako? Ali ste jih jedli z apetitom?»

Bolnik: «Ne, s kislim željem.»

Kje se brije.

Jože: «Kje se briješ?»

Franc: «Pri brivcu v sosednji ulici.»

Jože: «Jaz pa ne. Jaz se brijem vedno po obrazu.»

Kakšna je razlika med kačo in odvetnikom.

Če kača naleti na polža, ga požre in se ne meni za njegovo hišico, odvetnik pa vzame hišo in mu za njenega stanovalca ni mar.

Odlčna glasbila direktno iz tovarne
Zahtevajte brezplačni cenik od največje razpošiljalne tv. glasbil
MEINEL & HEROLD
tovarna glasbil, gramofonov in harmonik
podr. MARIBOR št. B-104.
Violine od 95 Din, Tamburice od 98 Din, Mandoline od 136 Din, Trombe od 505 Din, Gramofoni od 345 Din, Roco harmonike od 85 Din dalje

Zahtevajte brezplačni

CENIK

14 dni na poskušnjo, ako ne ugaja se vrne denar

Elegantna

plitka, dobra in cenena ura

Din 99[—]

gletno jamstvo.

Enaka ura v boljši izdelavi

Din 120[—]

gletno jamstvo. 243

A. Kiffmann, Maribor 143-c

Razpošilja se le proti povzetju.

Alto mi ogledalo kedaj pove neprjetno resnico,

tedaj najdem hitro pomoč pri preizkušnih Elsa-preparatih za nego lepote: Elsa-mila zdravja in lepote v 7 finih in koristnih vrstah (milo iz lilijnega mleka, liličine kreme iz rumenjaka, glicerino, boraksovo, katranovo, brivsko);

Elsa-Creme pomada za obraz in roke, Elsa-pomada za rast las. — Elsa-Shampo 1 kom. 3 Din 30 p, Elsadont pasta za zobe, 1 tuba 8 Din 80 p.

Vedno rabim samo te preparate.

Delajte tudi Vi tako — pomagalo bo tudi Vam!

5 komadov Elsa-mila na izbiro stane 52 Din franko, če se denar pošlje naprej; po povzetju 62 Din.

Dobiva se povsod. Kjer ne, izvolite naročiti naravnost pri:

EUGEN V. FELLER, lekarnar, Stubica Donja, Elsat g 360.

En sam glas gre po deželi

pere temeljito vse, tudi volno in svilo.

Zahtevajte torej dosledno le pravo terpentinovo miło »Gazela«.

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 7 Din. Zenitni oglas, dopisovanje in trgovski oglas vsaka beseda 1 Din. Za pošiljanje ponudb in dajanje naslovov še posebej 2 Din. Znesek je priložiti naročilu. Oglasni oddelk «DOMOVINE», Ljubljana, Prešernova ulica št. 4. Telefon št. 3492.

Majhno posestvo

1 ali 2 orala zemlje, iščem v najem. Naslov pove uprava «Domovine». 99

Iščem

preprosto, pridno in pošteno kmetsko dekle, staro nad 20 let. vajeno vseh domačih del in del na vrtu k mali družini (trgovcu) na deželi. — Naslov pove uprava «Domovine». 91

Službo dobi

Po vseh krajih iščemo moške in ženske, ki imajo svoj poklic in bivališče. Dnevni zaslužek do 250 Din. Prijavite se: «Tehna», Ljubljana, Mestni trg št. 25/l. in priložite znakmo za odgovor. 30

1000 Din plačam

ako Vaših kurjih oces, bradavice, trde kože itd. ne odstranite v treh dneh.

Kaj pravijo o Rio-Balzamu hvaležni odjemalci? Pri reča Vam hvala za Vaš Radio-Balzam. Nisem si mogla misliti, da bi odpravila tako zastarano kurje oko brez vsake bolečine. Bil je velik kot lešnik. Še enkrat srčna hvala. — Anica Perpar, Brezovica št. 46, p. Mokronog.

Lonček 10 Din (predplačilo), povzetje 18 Din, pošilja R. Cotič, Ljubljana VII, Kamniška ul. 10 a. 110

Vrt z malo hišo

kolarsko delavnico, shrambo za les, ob cesti, v mestu Radečah se zaradi preselitve takoj proda. Ferdo Laznik.

Elzafluid

vse Elza-izdelke, Energin, Kina vino, Alga, Magna, zdravilni čaj «Planinka», Franc Joželovo grenčico, semena vseh vrst dobite v trgovini Fr. Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer. 109

Kovaškega vajenca

ki se je že nekaj časa učil kovaške obrti, sprejme pod ugodnimi pogoji I. Steblovnik, kovač, Smartno ob Paki. 109

Čevljarskega vajenca

sprejme Molan Martin, čevljarski mojster v Dednji vasi, pošta Pišcece pri Brežicah. 112

Gostilna v Mariboru

na zelo prometnem kraju, nova, enonadstropna hiša, davka prosta, obstoječa iz treh gostilniških lokalov, vrta, moderne velike dvorane za 500 oseb, štirisobnega stanovanja, kuhinje, kleti in gospodarskega poslopja, se pod ugodnimi pogoji takoj proda. Ponudbe na: M. Zinauer, Maribor, Aleksandrova cesta 45/11. 115

Sobo s kuhinjo

ali brez nje išče kjerkoli na deželi 60letna upokojena gospa. Ana Pero, Ljubljana, Vidovdanska cesta 3. 117

Želodčno tinkturo

preizkušeno, proti zaprtju in drugim težkočam želodca, priporoča dr. G. Piccoli, lekarnar v Ljubljani. 93

Samo 49 Din

St. 125 budilka, 16 cm visoka, dobro kolesje, 3letno jamstvo. — St. 105, ista, 19 cm visoka, **Din 64.20**. — St. 106, ista z radijskimi kazalci in urnikom, **Din 76**. — St. 120, kovinska žepna ura z dobrim kolesjem, pooljena in regulirana, 3letno jamstvo, **Din 44**. — St. 121, ista z radijskim urnikom in kazalci, **Din 58**.

Katalog gratis in franko!

H. SUTTNER, Ljubljana 5

Prešernova ulica št. 4

Lastna protokolirana tovarna ur v Svici

ZABAVA

je potrebna vsakemu človeku. Brez dvoma igraje na raznih instrumentih tvori zelo lepo in koristno zabavo. Radi tega se še danes obrnite na veletrgovino Stermecki, Celje, ki vam bode

poslala veliki ilustrirani cenik z več tisoč slikami popolnoma zastonj.

Harmonika enoredna Din 250, 315, dvoredna 360, 450, troredna 995, gramofoni 280, 345, 520, otroški 110, vijolina (gosli) 142, 315, 545, škatla za vijolino 155, lok 49, mandolina 160, kitara 270, citre 380. Samo najboljši proizvodi svetovnoznanih tvornic. Naročila preko 500 Din poštne prosta. Kar ne odgovarja, se zamenja ali vrne denar.

Trgovski dom R. STERMECKI, Celje št. 97
Dravska banovina.

Dvokolesa najboljših svetovnih znamk v veliki izbiri, zelo poceni. Najnovejši modeli otroških vozičkov od preprostega do najfinejšega, in igračni vozički v zalogi. Več znamk šivalnih strojev najnovejših modelov, deli in pnevmatika. - Ceniki franko. - Prodaja na obroke.

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov
Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

Ceški semenski oves

in vsa poljska in vrtna semena nudi najceneje Sever & Komp., Ljubljana, Gosposvetska cesta 5.

Hranilnica mestne občine Brežice

Račun poštne hranilnice 10.704

V lastni hiši št. 27

Telefon št. 13

187

nudi popolno varnost za vse vloge, ker jamči za iste razen hranilničnega premoženja mestna občina Brežice z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Tudi rentni davek plača hranilnica sama.

Strankam se pošljejo na željo poštne položnice za brezplačno nalaganje denarja.

Dovoljuje posojila na vknjižbo, proti poroštvo in zastavi vrednostnih papirjev, kakor kredite v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji.

Uradni dnevi vsak dan, razen nedelj in praznikov od 8. do 12. in od 14. do 19. ure.

Salonit

ZA DOKRIVANJE
STREH
ZA OBLAGANJE
STEN
ZA ELEKTRIČNE
IZOLACIJE
CEVI ZA
KANALIZACIJE

Križa v stroki platnene robe na Češkem me sil, da nakupične zaloge tega blaga poceni oddam. Oddam torej

4000 platnenih rjuh brez šiva

le prvovrstne I^a kakovosti, gar. platno, snežnobelo, za nevestine opreme kakor tudi za vsako gospodinjstvo.

140 × 225 cm velike 1 kos 70 Din.

150 × 225 cm velike 1 kos 80 Din.

Najmanjši odjem šest kosov po poštne povzetju. Pošilja se s plačano tovarnino nezacarinjeno, vendar je carina za platno malenkostna.

ANTON MARŠIK, tkalnica platna,
Praga XII., poštni predal 140. 90

J. Brunčič & F. Rebernik pleskarstvo in ličarstvo
LJUBLJANA, Kolodvorska ulica št. 23

izvršuje vsa plesarska in ličarska dela po solidnih cenah. Sprejema tudi vsa v to stroko spadajoča dela na deželi. 62

Semenski oves

zajamčeno kaljiv, švedskega izvora, kupite ugodno pri

A. VOLK, veletrgovina moke in žita
v Ljubljani, Restjeva cesta 24 64

J. STJEPUŠIN

ZAGREB, JURJEVSKA 57

priporoča

boljše tamburice, strune, partiture, šole in ostale potrebščine za vsa glasbila

Odlikovan na pariški izlozbi

Ceniki franko

Kože divjačine

kupuje po najvišjih dnevnih cenah

L. ROT, krznar

Ljubljana, Mestni trg 9

Naše gospodinje

rabijo vedno pristno

KOLINSKO CIKORIJO

in

REDILNO KAVO

TEOD. KORN, Ljubljana, Poljanska c. 8

(prej Henrik Korn) krovec, stavbeni, galanterijski in okrasni klepar. Instalacija vodovodov in centralne kurjave, naprava strelovodov, kopalniške in klozetne naprave.

Prej

Sedaj

Prava uteha za živčno obolele

je moje pravkar izšlo objašnjenje! V istem se objasnjuje večletna izkušnja o razlogih, postanku in lečenju živčno obolelih. Ta evangelijski zdravja pošiljamo vsakomur, ki ga bo pismeno zahteval od nižje navedenega naslova.

Na tisoče zahval dokazuje nepobitni uspeh neumornega ter vestnega raziskavanja v dobrbit trpečega človeštva. Oni, ki pripadajo

veliki četi živčno bolnih

ter vsi oni, ki trpijo na razstresenosti, tugi, oslabljenju spomina, nervoznem glavobolu, napadom jeze, želodnim motnjam, preveliki občutljivosti, trganju v členkih, splošni ali delni oslabljenosti ter od drugih nešteti pojavov bolezni

morajo zahtevati mojo knjižico utehe!

Oni, ki jo bodo pazljivo prečitali, bodo prišli do radostnega spoznanja, da obstoja enostavna in edina pot do ozdravljenja in življenske radosti.

Ne odlašajte in pišite še danes!

Ernest Pasternack, Berlin 80,
Michaelkirchplatz Nr. 13., Abt. 321.